

Fremsat den 20. august 2026 af klima-, energi- og forsyningsministeren (Samira Nawa)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi¹⁾

(Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, som ændret ved § 1 i lov nr. 466 af 18. maj 2011, § 1 i lov nr. 704 af 8. juni 2018 og § 1 i lov nr. 1677 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 6 *e* ophæves.

2. I § 12 *b*, stk. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af § 67« til: »miljøvenlige«.

3. § 12 *b*, stk. 2, ophæves.

4. I § 22, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

5. I § 24, stk. 1, indsættes efter »betaling«: », jf. dog regler fastsat i medfør af stk. 4«.

6. I § 24 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed og om ansøgers oplysninger og dokumentation til brug for administrationen af prioriteringen, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder, der

meddeler afslag på anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre et projekts muligheder for at opnå nettilslutning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr til dækning af rimelige omkostninger.«

7. I § 28, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

8. I overskriften til kapitel 9 indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

9. I overskriften før § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

10. I § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

11. I § 68 *a*, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »omfattet af §§«: »24,«.

§ 2

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, EU-Tidende 2019, nr. L 158, side 125, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2024/1711 af 13. juni 2024 om ændring af direktivet (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 for så vidt angår forbedring af udformningen af Unionens elektricitetsmarked, EU-tidende, L, 2024/1711, af 26. juni 2024.

1. I § 2, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »vindmøller«: »og solcelleanlæg m.v.«.

2. § 30 ophæves.

3. I § 57, stk. 1, 1. pkt., udgår »30,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 12. oktober 2026.

Stk. 2. Regler udstedt i medfør af § 6 e i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af § 30 og § 57, stk. 1, i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 67, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, eller § 68 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Elmarkedsdirektivet
 - 2.1.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 2.1.4. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Tilslutning til det kollektive elforsyningsnet
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at sikre en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i en situation, hvor kapaciteten i elnettet er blevet en knap ressource, og efterspørgslen på strøm er stigende. Lovforslaget forventes udmøntet i bekendtgørelser, der vil bidrage til at sikre hurtigere adgang til grøn, sikker og billig energi for husholdninger, virksomheder og samfundets kritiske funktioner.

Efterspørgslen efter tilslutning til det kollektive elforsyningsnet er i de senere år steget markant som følge af elektrificering, udbygning af vedvarende energi og etablering af nye typer elforbrug og energilagring. Udviklingen indebærer, at den eksisterende kapacitet i elnettet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle anmodninger om nettilslutning. Danmark står derfor i en ny energipolitisk virkelighed, hvor elnettets kapacitet er blevet en knap ressource, hvilket risikerer at udfordre muligheden for elektrificering, nye grønne teknologier, et konkurrencedygtigt erhvervsliv og trygge rammer for forbrugerne. Derfor skal den eksisterende netkapacitet udnyttes bedre.

Den gældende regulering indebærer, at anmodninger om nettilslutning til det kollektive elnet i vidt omfang behandles løbende og i praksis ofte efter rækkefølgen af modtagne anmodninger og projekternes modenhed. I en situation med knap kapacitet kan dette medføre, at kapaciteten ikke i tilstrækkelig grad anvendes til de samfundsmæssigt vigtigste behov. Samtidig indebærer den gældende tilgang, at udbyg-

ningen af elnettet i vidt omfang tilrettelægges med henblik på at imødekomme al den efterspørgsel, der opstår.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at etablere et grundlag for en mere aktiv prioritering af adgangen til kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Lovforslaget skal understøtte, at kapaciteten i højere grad disponeres i overensstemmelse med samfundsmæssigt prioriterede behov og anvendes dér, hvor den bidrager mest til en effektiv udnyttelse af elnettet, den grønne omstilling samt en stabil og vel-fungerende elforsyning, herunder almindelig og forventelig udvikling i den eksisterende kundebase. Lovforslaget skal endvidere bidrage til, at planlægningen og udbygningen af det kollektive elforsyningsnet i højere grad sker på baggrund af sådanne prioriterede behov og ikke alene med henblik på at imødekomme den samlede efterspørgsel efter nettilslutning.

Lovforslaget indeholder derfor en samlet model for prioritering af nettilslutningsanmodninger, disponering af kapaciteten og afslag på anmodninger, der ikke kan imødekommes. Modellen indebærer, at kapaciteten disponeres aktivt. Ved kapacitetsbegrænsninger vil modellen danne grundlag for prioriteringen mellem konkurrerende behov. Modellen indebærer endvidere, at lavere prioriterede behov, som ikke gennem netvenlige løsninger kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at begrænse mulighederne for at imødekomme højere prioriterede behov, vil kunne afslås.

Lovforslaget indeholder for det første forslag om at indføre en hjemmel til at fastsætte regler om prioritering af an-

modninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed, ansøgers oplysninger og dokumentation til brug for administrationen af prioriteringen, samt om afslag på anmodninger om nettilslutning i tilfælde af utilstrækkelig kapacitet. Prioriteringen vil skulle ske på grundlag af objektive og saglige kriterier og inden for overordnede kategorier, der afspejler hensyn til samfundsmæssige prioriteringer, den grønne omstilling og en effektiv udnyttelse og drift af elnettet. Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet, herunder om i hvilke tilfælde dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning med henblik på prioritering af kapaciteten. Det vil ikke være muligt at fratage kunder kapacitet, der allerede er tildelt.

Lovforslaget indeholder for det andet forslag om en bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder ved afslag på nettilslutning skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets muligheder for at opnå nettilslutning, herunder ved at forbedre projektets netvenlighed.

Lovforslaget indeholder for det tredje en udvidelse og præcisering af den eksisterende hjemmel i elforsyningsloven til at fastsætte regler om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Bemyndigelsen vil herefter omfatte alle typer el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, herunder anlæg baseret på fossilt brændsel, samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Som led i en regelforenkling foreslås det desuden, at bemyndigelsen også omfatter anlæg, der i dag er reguleret i lov om fremme af vedvarende energi. Formålet med udvidelsen og præciseringen er at sikre hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler, der understøtter en hensigtsmæssig og effektiv tilrettelæggelse af tilslutning til det kollektive elforsyningsnet til gavn for alle netbrugere, og hindrer bl.a. omgåelse af ovenstående prioriteringstiltag.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

2.1.1. Gældende ret

Adgangen til det kollektive elforsyningsnet er reguleret i bekendtgørelse af lov nr. 544 af 16. juni 2026 om elforsyning (elforsyningsloven), som bl.a. gennemfører de EU-retlige regler om tredjepartsadgang til det kollektive elforsyningsnet. Det følger af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2 og 3, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte leverandører og købere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet samt stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet i nettet. Disse forpligtelser skal ses i sammenhæng med § 24, stk. 1 og 2, hvorefter enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling, og hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder ikke må

forskelsbehandle brugere af systemet eller kategorier af brugere.

Ved kollektive elforsyningsvirksomheder forstås transmissions- og distributionsvirksomheder, jf. § 5, nr. 23, i elforsyningsloven. I dag er Energinet transmissionsvirksomhed, og netvirksomheder er distributionsvirksomheder.

Samspillet mellem § 20 og § 24 indebærer, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal tilslutte brugere til elnettet og stille den nødvendige kapacitet til rådighed. Dette medfører, at der efter gældende ret består en ret til nettilslutning for aktører, der anmoder herom. Reglerne gennemfører elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, om tredjepartsadgang, hvorefter medlemsstaterne skal drage omsorg for, at der indføres en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne.

Elforsyningsloven indeholder i dag ikke en bestemmelse om adgang til at afslå anmodninger om nettilslutning, herunder som følge af kapacitetsmangel. En udtrykkelig adgang til at afslå anmodninger på grund af manglende transportkapacitet fandtes tidligere i elforsyningslovens § 25, stk. 5, men blev ophævet i 2004 i forbindelse med gennemførelsen af EU's 2. liberaliseringspakke og er ikke siden blevet genindført.

Elforsyningsloven indeholder heller ikke en bemyndigelse for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om prioritering af anmodninger om nettilslutning. Europa-Kommissionen har i Kommissionens meddelelse C(2025) 6703 af 19. december 2025 »Vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning« fremhævet, at medlemsstaterne inden for rammerne af elmarkedsdirektivet har mulighed for at fastsætte nærmere regler for håndteringen af tilslutningsanmodninger, herunder prioritering mellem anmodninger, forudsat at dette sker på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier. Det fremgår endvidere af vejledningen, at EU-retten ikke indebærer et krav om, at anmodninger om nettilslutning skal prioriteres efter et først-til-mølle-princip.

De kollektive elforsyningsvirksomheder kan således efter gældende ret i et vist omfang prioritere mellem anmodninger om nettilslutning som led i deres opgavevaretagelse. Prioriteringen skal ske på grundlag af objektive og saglige kriterier og under iagttagelse af forbuddet mod forskelsbehandling. Adgangen indebærer imidlertid ikke, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan fastlægge en generel prioriteringsorden mellem forskellige typer af netbrugere eller kapacitetsbehov på grundlag af bredere energipolitiske eller samfundsmæssige hensyn.

I praksis foretager de kollektive elforsyningsvirksomheder en løbende prioritering og planlægning af anmodninger om nettilslutning som led i deres ansvar for at sikre en effektiv drift og udvikling af elnettet. Denne prioritering baseres typisk på administrative og tekniske kriterier, herunder rækkefølgen af modtagne anmodninger, projekternes modenhed og dokumenterede fremdrift samt hensynet til en

hensigtsmæssig drift og belastning af det kollektive elforsyningsnet. I det omfang der er tale om metoder for adgang til det kollektive elforsyningsnet, skal disse godkendes af Forsyningstilsynet. Projekter, der er tilstrækkeligt modne til at indgå en nettilslutningsaftale, eller som i øvrigt vurderes at kunne realiseres inden for en overskuelig tidshorisont, kan således opnå plads i tilslutningskøen før mindre modne eller usikre projekter. Det følger endvidere af praksis, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i forbindelse med behandlingen af anmodninger foretager konkrete vurderinger af, hvordan den forventede belastning fra et projekt kan håndteres i det eksisterende net, herunder om tilslutningen forudsætter netforstærkninger eller ændringer i netstrukturen. Prioriteringen hænger således tæt sammen med den løbende netplanlægning og disponering af kapaciteten.

Prioriteringen skal imidlertid ske inden for rammerne af kravene om objektivitet, gennemsigtighed og uden forskelsbehandling, jf. elforsyningslovens § 24. Dette indebærer, at sammenlignelige anmodninger skal behandles ens, og at eventuelle forskelle i behandling skal kunne begrundes i saglige og relevante hensyn. Forbuddet mod forskelsbehandling udelukker ikke, at der anvendes differentierede kriterier, men det forudsætter, at disse kriterier er objektive og anvendes konsekvent. Det indebærer samtidig, at der efter gældende ret ikke er mulighed for at prioritere mellem anmodninger på baggrund af bredere energipolitiske, samfundsmæssige eller systemmæssige hensyn.

Efter gældende ret indeholder elforsyningsloven ikke hjemmel til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Elforsyningslovens § 24, stk. 3, indeholder en bemyndigelse til at fastsætte regler om aftaler om reservation af netkapacitet og administrationen heraf, men bestemmelsen giver ikke hjemmel til at fastsætte regler om den efterfølgende disponering af kapacitet, der allerede er tildelt en bruger. Det bemærkes i forlængelse heraf, at netvirksomhedernes tilslutningsbestemmelser allerede indeholder bestemmelser om håndtering af allerede tildelt kapacitet. Det fremgår således, at leveringsomfanget til et forbrugssted midlertidigt kan reduceres, hvis kapaciteten ikke udnyttes, herunder ved at netvirksomheden midlertidigt kan reducere leveringsomfanget eller opkræve et ikke forbrugsafhængigt vederlag. Sådanne bestemmelser indebærer, at der i praksis kan ske en tilpasning af den kapacitet, der er tildelt den enkelte kunde, men uden at dette indebærer et egentligt tab.

Efter gældende ret kan klima-, energi- og forsyningsministeren i medfør af elforsyningslovens § 68 a, stk. 1, fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse om forskellige forhold omfattet af elforsyningsloven og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser. Det følger derudover af § 68 a, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i

medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, stk. 1. Efter elforsyningslovens § 90, stk. 1, nr. 1, sidste pkt., kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren.

Den gældende bemyndigelse til ministeren efter elforsyningslovens § 68 a indeholder dog ikke nogen henvisning til reglerne om brugernes adgang til det kollektive elforsyningsnet, i medfør af elforsyningslovens § 24.

2.1.2. Elmarkedsdirektivet

Elmarkedsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) nr. 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet), som ændret ved direktiv (EU) nr. 2024/1711, indeholder i artikel 6 bestemmelser om tredjepartsadgang.

Det følger af artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder for alle kunder, og som anvendes objektivt og uden forskelsbehandling mellem systembrugerne. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, er godkendt i overensstemmelse med direktivets artikel 59 forud for deres ikrafttræden, og at disse tariffer, og metoderne, hvor kun disse godkendes, offentliggøres, inden de træder i kraft.

Det følger endvidere af artikel 6, stk. 2, at en transmissions- eller distributionssystemoperatør kan nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet. Afslaget skal begrundes behørigt på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, særlig under hensyn til artikel 9. Medlemsstaterne eller, hvis medlemsstaterne har fastsat bestemmelse herom, disse medlemsstaters regulerende myndigheder sikrer, at disse kriterier anvendes konsekvent, og at den systembruger, som er blevet nægtet adgang, har mulighed for at gøre brug af en tvistbilæggelsesprocedure. De regulerende myndigheder sikrer også, at transmissionssystemoperatøren eller distributionssystemoperatøren i givet fald, og når der nægtes adgang, giver relevante oplysninger om de foranstaltninger, der vil være nødvendige for at styrke nettet. Sådanne oplysninger skal under alle omstændigheder gives, når adgang til ladestander er nægtet. Den part, som anmoder om sådanne oplysninger, kan pålægges et rimeligt gebyr, som afspejler omkostningerne ved at fremlægge sådanne oplysninger.

2.1.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der i de senere år er sket en markant stigning i efterspørgslen efter tilslutning til det kollektive elforsyningsnet fra både elforbrugere og elproducenter. Efterspørgslen skyldes bl.a.

en omfattende elektrificering af transport, varmeforsyning og industri samt ønsker om etablering af nye store elforbrugende anlæg, herunder datacentre, PtX-anlæg samt batterier. Udviklingen har medført, at kapaciteten i dele af elnettet er under betydeligt pres. Ministeriet bemærker, at udviklingen i efterspørgslen efter nettilslutning er en markant og hastigt indtrådt udfordring, hvor de samlede anmodninger flere steder væsentligt overstiger den tilgængelige og planlagte kapacitet i elnettet. Denne situation indebærer, at der er behov for at kunne træffe beslutninger om prioritering af kapaciteten inden for en kort tidshorisont.

I dag tildeles kapacitet i praksis efter rækkefølgen af modtagne anmodninger og projekternes modenhed. Ministeriet vurderer, at denne tilgang ikke er hensigtsmæssig i en situation, hvor efterspørgslen efter nettilslutning markant overstiger den tilgængelige kapacitet. Der er risiko for, at kapaciteten i elnettet i sådanne situationer i uforholdsmæssig grad tilfalder enkelte store projekter, uden at der i tilstrækkelig grad tages hensyn til den samlede udnyttelse af elnettet og samfundsmæssige prioriteringer.

Ministeriet vurderer derfor, at der er behov for en regulering, der i højere grad understøtter en aktiv prioritering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Som anført ovenfor har Europa-Kommissionen i sin vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning fremhævet, at medlemsstaterne inden for rammerne af elmarkedsdirektivet har mulighed for at fastsætte nærmere regler om prioritering af anmodninger om nettilslutning.

Ministeriet finder derfor, at denne mulighed bør udnyttes ved at fastsætte overordnede kategorier for prioriteringen af anmodninger om nettilslutning, der afspejler forskellige hensyn, herunder hensynet til almindelige forbrugsbehov hos husholdninger og erhverv samt den grønne omstilling og elektrificering. Ministeriet finder endvidere, at der ved disponeringen af kapacitet inden for kategorierne bør kunne lægges vægt på forhold, der understøtter en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet, herunder projekternes påvirkning af kapacitetssituationen og deres accept af netvenlighed. Ministeriet vurderer på den baggrund, at en model baseret på overordnede prioriteringskategorier vil kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig disponering af kapaciteten.

Ministeriet finder, at netvenlighed kan understøtte en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet i elnettet. Ministeriet finder derfor, at der ved prioriteringen bør kunne lægges vægt på projekternes påvirkning af kapacitetssituationen og deres mulighed for at tilpasse forbrug eller produktion hertil. Dette forudsætter samtidig, at Energinet og netvirksomhederne udvikler relevante netprodukter, der kan understøtte en sådan fleksibel anvendelse af elnettet.

Ministeriet vurderer endvidere, at reguleringen ikke alene bør omfatte nye anmodninger om nettilslutning. Dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, som indebærer et nyt eller ændret behov for kapacitet i elnettet, bør efter

omstændighederne kunne omfattes, således at prioriteringen ikke kan omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger. Den foreslåede regulering vil ikke indebære, at brugeren mister retten til den aftalte kapacitet, men vil kunne indebære en udskydelse af adgangen til at bringe uudnyttet kapacitet i anvendelse. Tiltaget vurderes på den baggrund som udgangspunkt ikke at udgøre ekspropriation. Ministeriet kan dog ikke udelukke, at ordningen i visse situationer efter en konkret vurdering vil kunne have karakter af ekspropriation. Hvis der foreligger ekspropriation, vil den pågældende virksomhed have krav på erstatning, jf. grundlovens § 73, stk. 1.

Ministeriet vurderer endvidere, at prioriteringen bør suppleres af en adgang til at afslå anmodninger om nettilslutning, når kapacitetsbegrænsninger og den fastsatte prioritering indebærer, at en anmodning ikke bør imødekommes. En sådan adgang vil understøtte, at den begrænsede kapacitet kan disponeres i overensstemmelse med prioriteringen, og at den langsigtede planlægning af elnettet tager udgangspunkt i de behov, som efter prioriteringen søges imødekommet. Ministeriet finder samtidig, at afslag skal træffes ved afgørelse af de kollektive elforsyningsvirksomheder og kunne indbringes for Forsyningstilsynet.

Ministeriet bemærker i forlængelse heraf, at en effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet også forudsætter et samspil med de kollektive elforsyningsvirksomheders tilrettelæggelse af nettilslutning. Den måde, hvorpå anlæg tilsluttes elnettet, har betydning for den samlede udnyttelse af kapaciteten. Ministeriet vurderer derfor, at behovet for en præcisering af de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence i forbindelse med nettilslutning, som beskrives i lovforslagets pkt. 2.2, bør ses i sammenhæng med de foreslåede regler om prioritering og disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Disse elementer skal samlet understøtte en mere effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1 om nettilslutning for en nærmere beskrivelse af de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence samt til pkt. 2.2.3 om den foreslåede ordning.

2.1.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås for det første, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed og om ansøgers oplysninger og dokumentation til brug for administrationen af prioriteringen, samt disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Det foreslås endvidere, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om afslag på anmodninger om nettilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede ordning vil indebære, at anmodninger om nettilslutning prioriteres på baggrund af objektive og saglige kriterier. Prioriteringsmodellen vil finde anvendelse ved behandlingen af anmodninger om nettilslutning og i nærme-

re fastsatte tilfælde ved dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet. Der vil i medfør af bemyndigelsen kunne fastsættes nærmere regler om kategorisering af anmodninger og prioriteringskriterier. Der vil endvidere i medfør af bemyndigelsen kunne fastsættes nærmere regler om vurderingen af projekters netvenlighed og betydningen heraf for disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet samt for meddelelse af afslag på anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Den foreslåede ordning vil dermed indebære, at prioriteringen vil danne grundlag for den løbende disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringen vil få betydning for, hvilke behov der vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, og hvilke behov der i situationer med kapacitetsbegrænsninger vil skulle vige for højere prioriterede behov.

Det forventes endvidere, at regler fastsat i medfør af bemyndigelsen vil indebære, at større anmodninger om nettilslutning behandles samlet i periodiske puljer. Formålet er at skabe et tilstrækkeligt overblik over de konkurrerende anmodninger inden for det relevante netområde, således at prioriteringen kan foretages på et ensartet og fyldestgørende grundlag. Mindre anmodninger, herunder fra almindelige husholdninger og mindre erhverv, forventes derimod fortsat som udgangspunkt at kunne behandles løbende.

Det forventes endvidere, at der fastsættes regler om, hvilke oplysninger og hvilken dokumentation ansøgere skal afgive til brug for administrationen af prioriteringen. Oplysningerne og dokumentationen vil skulle give de kollektive elforsyningsvirksomheder et tilstrækkeligt grundlag for at foretage kategorisering af anmodningen, vurdere projektets netvenlighed og i øvrigt administrere prioriteringsmodellen. Formålet vil være at sikre et ensartet og tilstrækkeligt oplysningsgrundlag for administrationen af prioriteringsmodellen.

Den foreslåede ordning vil endvidere indebære, at prioriteringsmodellen ikke alene vil finde anvendelse ved nye anmodninger om nettilslutning, men også dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, som indebærer et nyt eller ændret behov for kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Det forventes, at der fastsættes regler om, at sådanne dispositioner i prioriteringsmæssig henseende skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning. Dette vil bl.a. kunne omfatte situationer, hvor et tilslutningspunkt ønskes genetableret, hvor et reduceret leveringsomfang ønskes forhøjet, eller hvor uudnyttet kapacitet ønskes taget i brug. Formålet vil være at sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger eller anden ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet.

Den prioritering, der foretages af sådanne dispositioner, vil ikke indebære en ændring af brugerens eksisterende ret til den tildelte kapacitet. Prioriteringen vil alene vedrøre, hvordan det nye eller ændrede kapacitetsbehov, som dispositionen vil indebære, vil kunne indpasses i den aktuelle kapacitetssituation. Prioriteringen vil kunne ændre sig i takt med udviklingen i kapacitetssituationen og øvrige konkurrerende behov, og vil ikke indebære en endelig stillingtagen til, om

eller hvornår dispositionen vil kunne gennemføres. Prioriteringen vil derfor heller ikke for sådanne dispositioner udgøre en afgørelse.

Det forventes, at der fastsættes fire prioriteringskategorier, som skal danne grundlag for disponeringen af kapacitet i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Kategori 1 vil omfatte beskyttede behov, herunder almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase, nye husholdninger, mindre erhverv samt samfundskritiske funktioner. Kategori 2 vil omfatte øvrige projekter, herunder projekter, der understøtter elektrificering og grøn omstilling. Kategori 3 vil omfatte energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Kategori 4 vil omfatte visse store energiforbrugere, der er kendetegnet ved et meget stort kapacitetsbehov og en væsentlig påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet, herunder datacentre, der typisk har et væsentligt og vedvarende træk på elnettet, og derfor i høj grad påvirker den samlede kapacitet. Den nærmere afgrænsning af kategorierne vil blive fastsat i medfør af bestemmelsen.

Den foreslåede ordning vil samtidig indebære, at prioriteringen ikke skal anvendes sekventielt. Projekter i lavere prioriterede kategorier vil fortsat kunne opnå nettilslutning, hvis dette er foreneligt med kapacitetssituationen i elnettet. Ved disponeringen af kapacitet vil der bl.a. kunne lægges vægt på projekternes netvenlighed, herunder deres villighed til at acceptere fleksible eller afbrydelige netprodukter, der understøtter en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten.

Det forventes, at regler fastsat i medfør af bemyndigelsen vil indebære, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i nærmere fastsatte tilfælde vil skulle meddele afslag. Den foreslåede ordning vil indebære, at reglerne om afslag skal ses i sammenhæng med den fastsatte prioritering. Det vil efter den foreslåede ordning ikke i sig selv være tilstrækkeligt for, om der efter regler fastsat i medfør af bemyndigelsen vil skulle meddeles afslag, at der foreligger kapacitetsmangel. Det vil også skulle indgå i vurderingen, om anmodningen efter den fastsatte prioritering er omfattet af en kategori, hvor der vil kunne meddeles afslag, og om projektet gennem en tilstrækkelig grad af netvenlighed vil kunne rummes uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov. Anmodninger i kategori 1 og 2 vil ikke kunne afslås som følge af kapacitetsmangel. Hvis sådanne anmodninger ikke umiddelbart kan imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, vil de i stedet indgå i den løbende disponering af kapaciteten og blive håndteret i overensstemmelse med den fastsatte prioritering. Det forventes således, at projekter i kategori 3 og 4, som ikke gennem en tilstrækkelig grad af netvenlighed vil kunne rummes uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov, efter omstændighederne vil skulle meddeles afslag. Den foreslåede

de ordning om afslag vil således alene kunne få betydning for projekter i de lavere prioriterede kategorier.

De regler om afslag, der forventes fastsat i medfør af bemyndigelsen, skal samtidig bidrage til, at disponeringen af kapacitet og den langsigtede planlægning af elnettet ikke baseres på et efterspørgselsniveau, som efter den fastsatte prioritering ikke skal imødekommes. Et afslag efter ordningen indebærer således, at det pågældende behov ikke i sig selv vil indgå i det efterspørgselsgrundlag, der lægges til grund for den fremadrettede planlægning af elnettet.

Der foreslås endvidere fastsat regler om, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag om nettilslutning efter regler fastsat i medfør af bemyndigelsen, efter anmodning skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets muligheder for at opnå nettilslutning, herunder oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed. Oplysningerne vil eksempelvis kunne omfatte ændringer i projektets forbrugsmønstre, fleksibilitet, anvendelse af relevante netprodukter eller andre forhold, der vil kunne bidrage til, at projektet i højere grad kan tilpasses kapacitetssituationen i elnettet. Oplysningerne vil endvidere, hvis det er relevant, kunne omfatte overordnede oplysninger om behovet for netforstærkninger eller andre tiltag til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet. Oplysningerne vil ikke udgøre et tilsagn om fremtidig nettilslutning. Formålet vil være at give ansøgere et bedre grundlag for at vurdere, hvilke ændringer af projektet der vil kunne forbedre mulighederne for senere at opnå nettilslutning, samt at understøtte en hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet.

Der foreslås endvidere fastsat regler om, at Forsyningstilsynet skal behandle klager over de kollektive elforsyningsvirksomheders afslag på nettilslutning og føre tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af oplysningspligten samt administrationen af visse regler fastsat i medfør af bemyndigelsen. Den foreslåede ordning vil indebære, at Forsyningstilsynet vil føre tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af oplysningspligten ved afslag på nettilslutning samt med virksomhedernes anvendelse af reglerne om afslag på anmodninger om nettilslutning fastsat i medfør af bemyndigelsen.

2.2. Tilslutning til det kollektive elforsyningsnet

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af elforsyningslovens § 67, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg til det kollektive elforsyningsnet.

Endvidere fremgår det af elforsyningslovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelser i forhold omfattet af bl.a. § 67 og regler fastsat i medfør heraf.

Med hjemmel i bl.a. elforsyningslovens § 67 og § 68 a, stk. 1, og § 30 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbe kendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024 (VE-loven), er der fastsat regler om nettilslutning af elproduktionsanlæg i bekendtgørelse nr. 1343 af 29. november 2024 om nettilslutning af elproduktionsanlæg (nettilslutningsbekendtgørelsen). Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at denne omfatter miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. I forhold til disse anlæg skal net- og transmissionsvirksomheder anvise et tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, jf. §§ 3 og 4 i bekendtgørelsen.

Elforsyningslovens § 67 indeholder ikke bemyndigelse til at fastsætte regler om tilslutning af elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel. Der er således ikke i dag mulighed for at fastsætte nærmere regler for tilslutningsforhold vedrørende elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Elforsyningsloven indeholder desuden en række bestemmelser om Energinets og netvirksomheders opgaver af betydning for nettilslutning af alle elproduktionsanlæg samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Energinet og netvirksomheder er som følge af deres rolle som transmissions- og distributionsvirksomheder i forbindelse med afgørelser om nettilslutning af forbrug, lagring og produktion til det kollektive elforsyningsnet efter elforsyningsloven tillagt et vist skøn i forbindelse med vurdering af tilslutningsrelevante forhold. Energinet er omfattet af forvaltningsloven, jf. § 17 i lov om Energinet, jf. lovbe kendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023, og skal derfor iagttage reglerne heri. Det er desuden Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfattelse, at netvirksomhederne, som ikke er en del af den offentlige forvaltning, skal iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer afgørelser om nettilslutning efter elforsyningsloven eller regler udstedt i medfør heraf.

Det følger bl.a. af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2, at Energinet og netvirksomheder skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder tilslutte leverandører og købere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet.

Udover ovennævnte § 20, stk. 1, nr. 2, bygger denne skønsmæssige beføjelse bl.a. på elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4, hvoraf det fremgår, at netvirksomheder og Energinet bl.a. skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 og regler fastsat i medfør heraf. Dette omfatter således også § 67.

Det følger desuden af elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, at Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Forsyningstilsynet traf den 9. maj 2025 afgørelse vedrørende en klage over Energinets afgørelse om tilslutning, jf. klagesag med j.nr. 24/02409. Forsyningstilsynet nævner i afgørelsen, at tilsynet materielt har vurderet klagen efter nettilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og specifikke artikler i Kommissionens forordning (EU) nr. 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg (RfG-forordningen). Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at afgørelsen har skabt usikkerhed i forhold til de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence til at nettilslutte elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg implicit følger af §§ 20, 22 og 28 i elforsyningsloven.

Den gældende § 67 indeholder hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren i dag kan fastsætte regler om, hvordan miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om disse anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det bemærkes endvidere, at den gældende § 68 a, stk. 1, forudsættes at indeholde hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren i dag kan fastsætte regler om, at Energinet og netvirksomheder tillægges kompetencen til at træffe afgørelse om, hvordan miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om disse anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets opfattelse, at § 67 ikke indeholder hjemmel til at fastsætte regler om, at Energinet og netvirksomhederne i forbindelse med afgørelser om nettilslutning kan beslutte, at f.eks. to allerede eksisterende tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler skal sammenkobles.

Det følger af elforsyningslovens § 68 a, stk. 2, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, nr. 1.

Det følger af elforsyningslovens § 78, stk. 7, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren.

Det følger af nettilslutningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, at net- eller transmissionsvirksomheders afgørelser om anvisning af tilslutningspunkt i henhold til §§ 3 og 4 kan påklages til Forsyningstilsynet.

Der henvises i en række af elforsyningslovens bestemmelser til § 67 i elforsyningsloven eller elforsyningslovens kapitel 9. Der er tale om § 6 e, § 12 b, stk. 1, § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4. Der henvises i § 6 e desuden til VE-lovens § 30, der gennemgås nedenfor.

Det følger af VE-lovens § 30, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftværkers tilslutning til elforsyningsnettet. Denne bemyndigelsesbestemmelse er nærmere uddybet i VE-lovens § 30, stk. 1, nr. 1-4, og § 30, stk. 2.

§ 30 i VE-loven havde til formål at skabe en klar bemyndigelse for fastsættelse af tilslutningsregler specifikt for vindmøller og senere for solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker, da VE-loven blev til, jf. Folketingstidende, 2008-09, L193, Tillæg C, side 946.

Både VE-lovens § 30 og elforsyningslovens § 67 regulerer forhold relateret til nettilslutning af elproduktionsanlæg. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om nettilslutning m.v. efter § 67 omfatter endvidere de samme emner, som følger af VE-lovens § 30. Derimod omfatter den gældende § 67 ikke de samme anlæg, som VE-lovens § 30. Reglerne om nettilslutning i henhold til VE-lovens § 30, stk. 1, er udmøntet i nettilslutningsbekendtgørelsen, og i bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet.

Det følger af elforsyningslovens § 6 e, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensation til elkunderne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til henholdsvis nettilslutning af anlæg omfattet af VE-lovens § 30, nettab, drift og vedligehold relateret til anlæg omfattet af VE-lovens § 30 og nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67. Det følger af § 6 e, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensationens afgrænsning, om gennemførelsen og administration af og om betingelser og vilkår for kompensation, om forpligtelser for netvirksomhederne og om bortfald og tilbagebetaling af kompensation ved manglende overholdelse af betingelser og vilkår. Det følger af § 6 e, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kompensationsordningen og om klageadgang.

§ 6 e er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om kompensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67 (kompensationsbekendtgørelsen). Der er i bekendtgørelsens §§ 3 og 5 angivet forskellige ansøgningsfrister, som alle var i 2023.

Det fremgår af § 12 b, stk. 1, 1. pkt., at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostningerne, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Der er således sammenhæng mellem § 12 b, stk. 1, 1. pkt., og ovennævnte § 67.

Det følger af § 12 b, stk. 2, at omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden. § 12 b, stk. 2, er ikke længere aktuel. Dette skyldes, at omkostninger forbundet med tilslutning af produktionsanlæg til det kollektive elnet i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 dækkes af producenterne selv. Producenternes omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet er derfor i dag fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

Det følger endvidere af elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4, at netvirksomheder og Energinet skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Da § 67 indgår i kapitel 9, er der således sammenhæng mellem elforsyningslovens § 67 og § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4.

2.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den måde, hvorpå anlæg tilsluttes det kollektive elforsyningsnet, har betydning for det kollektive elnet, herunder elforsynings sikkerheden. Det er vigtigt, at Energinet og netvirksomheder kan tilslutte anlæg på den mest hensigtsmæssige måde af hensyn til det kollektive elforsyningsnet.

Derfor vurderer ministeriet, at § 67 bør udvides til også at omfatte fastsættelse af regler om tilslutning m.v. i forhold til elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Ministeriet vurderer i den forbindelse, at reglerne i øvrigt kan forenkles, hvis de to gældende bemyndigelser i henholdsvis elforsyningslovens § 67 om miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg og VE-lovens § 30 om vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker fremgår af en samlet bemyndigelse om fastsættelse af regler om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer herudover, at elforsyningslovens § 6 e og kompensationsordningen ikke længere er aktuel, fordi ordningen alene vedrørte en overgangsperiode indtil udgangen af 2022. Kompensationsordningen blev etableret i forbindelse med afskaffelsen af en udligningsordning, som dækkede visse omkostninger, som netvirksomhederne havde i forbindelse med tilslutning af vedvarende energianlæg til elnettet. Udligningsordningen blev afskaffet ved udgangen af 2022 som led i Klimaaftale for energi og industri m.v. 2020 af 22. juni 2020, og det blev samtidig besluttet at indføre den nødvendige lovgivning, der kunne muliggøre geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter. Udligningsordningen var finansieret af PSO-systemet, som blev afskaffet ved udgangen af 2021, og der blev derfor indgået en aftale i

forligskredsen bag klimaafalen om en midlertidig finanslovfinansieret kompensationsordning i overgangsperioden i 2022 op til, at Energinet og netvirksomhederne pr. 1. januar 2023 kunne indføre de geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter. Denne kompensationsordning skulle dække omkostninger i forbindelse med tilslutning af anlæg, som nåede at blive tilsluttet inden udgangen af 2022.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer således, at der ikke vil være behov for at fastsætte regler efter § 6 e. Endvidere er der ikke verserende ansøgninger eller klagesager i forbindelse med ordningen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer desuden, at elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, ikke længere er aktuel. Omkostninger forbundet med tilslutning af produktionsanlæg til det kollektive elnet i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 dækkes af producenterne selv. Producenternes omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet er derfor i dag fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 67 ændres således, at bestemmelsen udvides til også at gælde el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Det foreslås endvidere, at § 67 ændres således, at bestemmelsen udvides til også at omfatte elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Det foreslås desuden at ophæve bemyndigelsen i § 30 i VE-loven om fastsættelse af regler om tilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. Det foreslås samtidig, at § 67 ændres, så bestemmelsen udvides til også at omfatte de nævnte anlæg, der er omfattet af VE-lovens § 30, stk. 1.

De foreslåede ændringer vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om tilslutning m.v. af alle elproduktionsanlæg, herunder el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

De foreslåede ændringer vil indebære en forenkling af bemyndigelser i elforsyningsloven og VE-loven i forhold til elproduktionsanlæg. Den samlede bemyndigelse i § 67 vil fremover tillige rumme de VE-anlæg, der i dag reguleres i VE-lovens § 30. Dermed vil § 67 omfatte alle elproduktionsanlæg. Elproduktionsanlæg forstås som anlæg, der producerer elektricitet, og der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten.

Den foreslåede ændring af § 67 vil desuden indebære, at

§ 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af bl.a. § 67.

Dette vil omfatte bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan anlæg skal tilsluttes det kollektive elforsyningsnet med hensyn til alle elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Det forudsættes, at netvirksomhederne vil iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer disse afgørelser. Energinet er omfattet af forvaltningsloven, jf. § 17 i lov om Energinet, jf. lovekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023, og vil derfor skulle iagttage reglerne heri. I forhold til det nærmere indhold i de foreslåede ændringer henvises til bemærkningerne til forslaget til § 1, nr. 10.

Den foreslåede ændring af § 67 vil herudover indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 2. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af bl.a. § 67.

Endvidere vil den foreslåede ændring af § 67 indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i § 68 a, stk. 2, om klageadgang til klima-, energi- og forsyningsministeren over afgørelser truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder. Tilsvarende vil forslaget om udvidelse af § 67 indebære, at der i forhold til afgørelser om f.eks. energilageranlæg og elforbrugsanlæg i medfør af § 78, stk. 7, vil kunne fastsættes regler om klageadgang til Forsyningstilsynet. Det bemærkes hertil, at Forsyningstilsynet fortsat vil være klageinstans for afgørelser truffet efter nettilslutningsbekendtgørelsens §§ 3 og 4, jf. nettilslutningsbekendtgørelsens § 8. Desuden er Forsyningstilsynet klageinstans i henhold til RfG-forordningens artikel 7, stk. 8, og art. 6, stk. 8, i Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer (DCC-forordningen).

Desuden vil den foreslåede ændring af § 67 indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af lovens § 90, nr. 1, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv forsyningsvirksomhed som nævnt i lovens § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for ministeren.

I forbindelse med den foreslåede ændring af § 67 vil det blive præciseret, at der i medfør af § 67, jf. § 68 a, stk. 1, og i øvrigt i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 20, 22 og 28 vil kunne fastsættes bestemmelser om, at Energinet og netvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg tilsluttes det kollektive elnet mest hen-

sigtsmæssigt. Der henvises nærmere herom til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Det foreslås ydermere at ophæve bemyndigelsesbestemmelsen i elforsyningslovens § 6 e. Kompensationsordningen er ikke længere aktuel, og den foreslåede ophævelse vil medføre, at ministeren ikke vil kunne fastsætte yderligere regler herom. Samtidig foreslås det, at kompensationsbekendtgørelsen, hvori § 6 e om kompensationsordningen er udmøntet, forbliver i kraft, indtil den ophæves, jf. forslaget til § 3, stk. 2.

Desuden foreslås det at ophæve elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, da bestemmelsen ikke længere er aktuel. Den foreslåede ophævelse vil medføre, at omkostningsfordelingen efter denne bestemmelse ikke længere anvendes.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget og den efterfølgende udmøntning vurderes at medføre administrative opgaver for Forsyningstilsynet i forbindelse med behandling af klager over afslag på nettilslutning og tilsyn med regler om prioritering og disponering af kapacitet. De administrative opgaver medfører et øget ressourcebehov i Forsyningstilsynet estimeret til 3 mio. kr., svarende til 3 årsværk i det første år efter ikrafttrædelsen, og 2 mio. kr. årligt i efterfølgende år. Omkostningerne finansieres med gebyroprokrævninger til de kollektive elforsyningsvirksomheder. Lovforslaget vurderes herudover ikke at have økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for staten.

Der er ikke vurderet at være økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for kommuner og regioner.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets adgang til at kunne give afslag på tilslutningsanmodninger vil kunne medføre, at virksomheder, der har haft en forventning om at kunne blive tilsluttet elnettet, vil kunne få afslag. Dette kan medføre negative økonomiske konsekvenser som følge af, at virksomhedens projekt ikke kan realiseres som planlagt, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne investeringer, samt tab af forventet produktion og indtjening. Det konkrete tab vil afhænge af det enkelte projekt.

Udmøntningen af lovforslaget vil ikke øge den samlede tilgængelige kapacitet i elnettet, men fastsætter rammerne for prioritering og afslag af anmodninger om nettilslutning til det kollektive elnet. Dette indebærer, at adgang til kapacitet i højere grad vil afhænge af prioritering. Udmøntningen af lovforslaget kan således have negative økonomiske konsekvenser for de virksomheder, der bliver nedprioriteret og derved oplever længere ventetid på nettilslutning. De nega-

tive økonomiske konsekvenser vil være en konsekvens af, at projekter ikke kan realiseres i henhold til den forudsatte tidsplan, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser ved udmøntningen af lovforslaget vil dog ikke alene vedrøre nye anmodninger om nettilslutning. Konsekvenserne vil også kunne vedrøre dispositioner foretaget af eksisterende netbrugere, som medfører et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Dette vil bl.a. kunne omfatte netbrugere, der ønsker genetablering af nedlagte tilslutningspunkter, forhøjelse af reduceret leveringsomfang eller aktivering af tidligere uudnyttet kapacitet. For sådanne dispositioner vil virksomhederne kunne opleve tilsvarende konsekvenser som ved nye anmodninger om nettilslutning, herunder afslag, ventetid eller behov for tilpasning af projektets omfang eller tidsplan. Dette kan medføre, at projekter ikke kan realiseres som forudsat, eller at realiseringen forsinkes, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening.

Udmøntningen af lovforslaget vil kunne medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Dette kan understøtte, at projekter med et reelt og aktuelt behov for nettilslutning i højere grad kan opnå adgang til kapacitet. Herved kan virksomheder i højere grad få mulighed for at gennemføre planlagte investeringer og aktiviteter uden unødige forsinkelser, hvilket kan bidrage til en bedre og tidligere udnyttelse af virksomhedernes produktionsapparat og dermed til øget produktion og indtjening. En mere effektiv udnyttelse af kapaciteten kan endvidere reducere risikoen for, at kapacitet forbliver bundet til projekter, der ikke realiseres eller ikke udnyttes fuldt ud.

Lovforslaget og den efterfølgende udmøntning vil desuden medføre begrænsede negative konsekvenser for de kollektive elforsyningsvirksomheder som følge af gebyrbetaling til Forsyningstilsynets klagebehandling og tilsyn, idet disse opgaver medfører et øget ressourcebehov i Forsyningstilsynet estimeret til 3 mio. kr., svarende til 3 årsværk i det første år efter ikrafttrædelsen, og 2 mio. kr. årligt i efterfølgende år.

Lovforslaget vurderes isoleret set ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget kan dog medføre, at Energinet, i tilfælde af afslag på nettilslutning, skal træffe afgørelser herom. Energinet behandler imidlertid allerede i dag anmodninger om nettilslutning, og lovforslaget ændrer kun rammerne for prioritering og udfaldet af behandlingen af sådanne anmodninger. Derudover kan lovforslaget medføre, at en virksomhed, der har fået afslag på nettilslutning, kan anmode om oplysninger om hvilke foranstaltninger, der vil være nødvendige for at blive vurderet til at udvise netvenlighed. For disse virksomheder vil der være omkostninger forbundet med selve ansøgningen. Disse konsekvenser vurderes ikke at overstige 4 mio. kr.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget og udmøntningen heraf vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgere.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke isoleret set at medføre klimamæssige konsekvenser.

Lovforslagets udmøntning kan imidlertid indirekte understøtte den grønne omstilling ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. En mere effektiv kapacitetsudnyttelse og mulighed for prioritering af anmodninger om nettilslutning kan medføre, at projekter, der understøtter elektrificering og anvendelse af vedvarende energi, i højere grad kan tilsluttes elnettet. De klimamæssige konsekvenser vil imidlertid afhænge af den konkrete udmøntning af regler om prioritering og disponering samt den fremtidige udvikling i efterspørgslen efter nettilslutning, og kan ikke kvantificeres nærmere.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget og udmøntningen heraf vurderes ikke at medføre miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 1, nr. 6, udmønter artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet) om tredjepartsadgang til det kollektive elforsyningsnet samt afslag af tilslutning til det kollektive elnet ved mangel på kapacitet. Lovforslaget er vurderet i forhold til regeringens fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering. Det er vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med principperne. Lovforslaget udnytter det råderum, som følger af artikel 6 i elmarkedsdirektivet, til at fastsætte nationale regler om prioritering af anmodninger om nettilslutning og afslag af anmodninger ved manglende kapacitet.

Det følger af elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne skal drage omsorg for, at der indføres en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Det følger endvidere af artikel 6, stk. 2, at transmissions- eller distributionssystemoperatører kan afslå adgang til elnettet, hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet.

Elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, forudsætter, at medlemsstaterne kan fastsætte nærmere regler om adgangen til elnettet, herunder om prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Sådanne regler skal være baseret på objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier og udformes på en gennemsigtig måde. Kravet om objektivitet og ikkeforskelsbehandling indebærer ikke, at alle anmodninger om nettilslutning skal behandles ens. Kravet indebærer derimod,

at eventuelle forskelle i behandlingen skal være sagligt begrundede, bygge på objektive kriterier og anvendes ensartet over for sammenlignelige tilfælde. Kravet er således ikke til hinder for, at medlemsstaterne fastsætter kategoribaserede prioriteringsmodeller for håndteringen af anmodninger om nettilslutning, forudsat at kategorierne er afgrænset ved objektive kriterier og anvendes ensartet over for de aktører, der er omfattet af den pågældende kategori. Inden for disse rammer har medlemsstaterne et vidt skøn ved udformningen af nationale regler om adgang til elnettet. Artikel 6, stk. 1, indeholder ikke et krav om teknologineutralitet eller om, at alle typer netbrugere skal behandles ens. Medlemsstaterne kan derfor fastsætte objektivt afgrænsede prioriteringskategorier, når disse er begrundet i saglige hensyn vedrørende elnettets drift, kapacitetsforhold eller andre legitime hensyn og anvendes ensartet over for alle aktører inden for den pågældende kategori. Denne forståelse understøttes af Europa-Kommissionens vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger fra 2025, hvori det udtrykkeligt anføres, at kravet om ikkeforskelsbehandling i elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, ikke er til hinder for at prioritere bestemte anvendelser af elnettet, når prioriteringen sker på grundlag af gennemsigtige, objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Vejledningen understreger endvidere, at elmarkedsdirektivet ikke foreskriver anvendelse af et først til mølle-princip ved behandling af anmodninger om nettilslutning.

Med lovforslaget fastlægges de overordnede rammer for behandling af anmodninger om nettilslutning i situationer, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Der indføres en udtrykkelig hjemmel til at afslå anmodninger om nettilslutning ved manglende kapacitet, og der fastsættes bemyndigelse til at fastsætte regler om prioritering mellem anmodninger om nettilslutning samt om disponering af tildelt kapacitet. Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af lovforslaget, indebærer en kategorisering af forskellige typer behov og anvendelser af elnettet. Modellen indebærer ikke individuel prioritering af konkrete virksomheder eller projekter, men fastlægger generelle regler, som finder anvendelse ens for alle aktører inden for de pågældende kategorier.

I den forbindelse opstår spørgsmålet om samspillet mellem artikel 6 og artikel 59 i elmarkedsdirektivet, navnlig i forhold til afgrænsningen mellem medlemsstaternes kompetence til at etablere en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne og den regulerende myndigheds kompetence til at godkende metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for tilslutning og adgang til nationale net.

Artikel 59 fastlægger den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser, herunder godkendelse af metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til nationale net. De foreslåede regler angår imidlertid fastlæggelsen af de overordnede nationale rammer for tredjepartsadgang til nettet i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Reglerne udgør dermed en del af den ordning for tredjepartsadgang, som medlemsstaterne efter artikel 6 skal

etablere. Den regulerende myndigheds kompetence efter artikel 59 udøves inden for de rammer, der følger af elmarkedsdirektivet og den nationale lovgivning. Artikel 59 kan derfor ikke fortolkes således, at den regulerende myndighed tillægges kompetence til at fastlægge eller ændre sådanne grundlæggende nationale regler om adgang til nettet.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af lovforslaget, vil fastlægge de generelle kriterier for fordeling af begrænset netkapacitet som led i gennemførelsen af artikel 6. Modellen fastlægger således de overordnede rammer, som de kollektive elforsyningsvirksomheder skal anvende ved behandlingen af konkrete anmodninger om nettilslutning. Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af lovforslaget, udgør derfor en del af de nationale regler om adgang til elnettet efter artikel 6. Der er således ikke tale om metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til nettet i artikel 59's forstand, og modellen er derfor ikke omfattet af de bestemmelser om metodegodkendelse, der følger af artikel 59 i elmarkedsdirektivet.

Denne forståelse understøttes af Europa-Kommissionens vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger fra 2025. Vejledningen anfører udtrykkeligt, at medlemsstaterne eller de regulerende myndigheder kan fastsætte andre regler for netoperatørernes behandling af tilslutningsanmodninger end et først til mølle-princip, forudsat at reglerne er gennemsigtige, objektive og ikkeforskelsbehandlende. Vejledningen fremhæver endvidere, at medlemsstaterne har en central rolle ved fastlæggelsen af den nationale ramme for nettilslutning, og at direktivet ikke foreskriver en bestemt model for håndtering af tilslutningsanmodninger.

Den foreslåede model svarer dermed til den type nationale prioriteringsrammer, som Europa-Kommissionens vejledning beskriver som forenelige med artikel 6, når de bygger på objektive, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Kategoriseringen indebærer ikke forskelsbehandling mellem sammenlignelige aktører, men en objektiv opdeling af forskellige typer behov og anvendelser af elnettet med henblik på at sikre en effektiv disponering af begrænset netkapacitet og en hensigtsmæssig udvikling af elnettet. Prioriteringen sker endvidere inden for de enkelte kategorier på grundlag af objektive kriterier om netvenlighed, der har til formål at fremme en effektiv udnyttelse af elnettet. Reglerne finder anvendelse ensartet over for alle aktører inden for den enkelte kategori.

Det er på den baggrund vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet. Lovforslaget udnytter det råderum, der tilkommer medlemsstaterne efter artikel 6 til at fastsætte regler om adgang til elnettet. Den foreslåede prioriteringsmodel vurderes endvidere at være i overensstemmelse med direktivets krav om objektivitet, gennemsigthed og ikkeforskelsbehandling.

Det bemærkes endvidere, at elmarkedsdirektivet indeholder særskilte bestemmelser om transmissionssystemoperatørers

behandling af anmodninger om tilslutning af produktions- og energilageranlæg til transmissionssystemet, jf. artikel 42, i elmarkedsdirektivet.

Det følger således af artikel 42, stk. 2, at transmissionssystemoperatører ikke kan nægte tilslutning af nye produktions- eller energilageranlæg på grund af mulige fremtidige begrænsninger af den disponible netkapacitet.

Den foreslåede ordning vedrører derimod situationer, hvor der foreligger aktuelle kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og hvor den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle anmodninger om nettilslutning. Det er på den baggrund vurderingen, at artikel 42, stk. 2, ikke begrænser medlemsstaternes adgang efter artikel 6 til at fastsætte regler om prioritering af begrænset netkapacitet i situationer, hvor der foreligger aktuelle kapacitetsbegrænsninger.

Det følger endvidere af artikel 42, stk. 3, at transmissionssystemoperatøren ikke kan afslå et nyt tilslutningspunkt alene med henvisning til de øgede omkostninger ved nødvendige kapacitetsudvidelser i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed. Bestemmelserne vedrører konkrete tilslutningssituationer, herunder spørgsmål om lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed, og adskiller sig dermed fra den overordnede regulering af prioritering, disponering og planlægning af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, som lovforslaget vedrører.

Den foreslåede ordning vedrører derimod den overordnede prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet samt de kriterier, der kan indgå ved vurderingen af anmodninger om nettilslutning i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Den foreslåede ordning indebærer ikke et forbud mod tilslutning af bestemte anlægstyper og indebærer heller ikke, at anmodninger om tilslutning kan afslås alene med henvisning til omkostninger ved lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed. Projekter vil fortsat kunne opnå nettilslutning, hvis dette er foreneligt med eksisterende eller planlagt kapacitet og den fastsatte prioritering af nettet.

En fortolkning af artikel 42, stk. 3, hvorefter bestemmelsen skulle indebære en generel pligt til at udbygge eller dimensionere elnettet med henblik på bestemte projekter eller kategorier af projekter, ville endvidere i vidt omfang fratage medlemsstaterne det råderum, som følger af artikel 6, til at fastsætte regler om prioritering og håndtering af kapacitetsbegrænsninger i elnettet. En sådan fortolkning ville samtidig i væsentligt omfang begrænse medlemsstaternes mulighed for at fastlægge overordnede principper for planlægning og dimensionering af elnettet på baggrund af samfundsmæssige og systemmæssige hensyn, herunder hensynet til forsynings-sikkerhed, elektrificering og effektiv udnyttelse af netkapaciteten. Artikel 42, stk. 3, må derfor efter sin ordlyd og sammenhæng forstås således, at bestemmelsen angår konkrete lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed og ikke indebærer en generel forpligtelse til

at udbygge eller dimensionere nettet til enhver efterspurgt nettilslutning. Det er på den baggrund vurderingen, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med elmarkedsdirektivets artikel 42.

Lovforslaget vurderes ikke at indebære statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. juni til den 28. juli 2026 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Accura Advokatpartnerselskab, ADB (Association Dansk Biobrændsel), Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Aktiveenergiforbrugere, Affald Plus, Aluminium Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Andel, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARI (Affald- og ressourceindustrien under DI), Artelia A/S, Asfaltindustrien, BattMan Energy ApS, Better Energy, Billund Vand A/S, Biobrændselsforeningen, Biofos A/S, Blik- og Rørarbejderforbundet, Bluenord, Borger, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Små og Mellemstore Vindmøller, Brancheforeningen for Skov, Have og Park-forretninger, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bopa Law, BUILD, Business Region MidtVest (BRMV), Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Bærebø A/S, Byggeskadefonden, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Center for Electric Power and Energy (DTU), CEPOS, Cerius, Centrica Energy trading A/S, CTR, CO-industri, Concito, CO-WI, Copenhagen Infrastructure Partners, Copenhagen Merchants, Crossbridge Energy Fredericia, Daka, DAKOFA, Dana Petroleum, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Dansk halm, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie Autocampere, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Danske Bygningscenter, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Offshore, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Retursystem A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Commodities A/S, Danske Havne, Danske

Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datacenter Industrien (DDI), Dataetisk råd, DCC Energi Naturgas, DELTA Dansk Elektronik, DI, DKCPC, DOF BirdLife, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU – Myndighedsbetjening, EA Energianalyse, EBO Consult A/S, E. ON Danmark A/S, EmballageIndustrien, Energi Danmark, Energi Fyn, Energiform Danmark, Energifællesskaber Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energi- og Bygningsrådgivning A/S (EBAS), Energycluster, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Enyday, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, Everfuel, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), FDO, FDM, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet – FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske El-bilister (FDEL), Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af fabrikant og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Biogas Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Revisorer, Fors A/S, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forsyningstilsynet, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frie Funktionærer, FSR Danske revisorer, GAFSAM, Gaz-system, Get2Grid, GRAKOM, Greenpeace, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, Green Power Denmark, GTS (Godkendt Teknologisk service), Grundfos, Havarikommissionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, HK Stat Hovedstaden, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, HORESTA, SMV danmark, Hulgaard advokater, IBIS, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, Investering Danmark, Ista Danmark A/S, IT-Branchen, Justitia, Klimabevægelsen, Klimarådet, Kjærgaard A/S, KlimaEnergi A/S, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgeber- og interesse-

organisation i Danmark) Kraka, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landinspektørforeningen, Landsbygefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, LCA Center, Lederne Søfart, Ledernes Hovedorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lundsby Biogas, Mellemfolkeligt Samvirke, Middelgrundens Vindmøllelaug, Mobility Denmark, Maabjerg Energy Center – MEC, Nationalbanken, Nationalt Center for Miljø og Energi, Nature Energy, N1 A/S, NetVarme, Niras, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nordisk Energirådgivning ApS, Norlys, NRGi Renewables A/S, Nuuday, Nærbutikkernes Landsforening, Nævnenes Hus, Otto Kjær, Oxfam IBIS, Partnerskabet for Bølgekraft, Planenergi, Plan og Projekt, Plesner Advokatpartnerselskab, Plastindustrien, Procesindustrien, Radius Elnet A/S, Ranbøll, Rejsearbejdere.dk, Reel Energioplysning (REO), Regstrup Natur og miljøforening, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for grøn omstilling, RWE Renewables Denmark A/S, SEGES, Serviceforbundet, Siemens Gamesa, SKAD - Autorskade- og Køretøjsopbyggerbranchen i Danmark, SMVdanmark, Solar Lightning Consultants ApS, SRF Skattefaglig Forening, Synergi, Sustain, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Total S. A., T-REGS, TREFOR/EWII, Varmepumpeindustrien, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, VEKS, VELTEK, Verdo Randers, Vestforbrænding, Vestas Wind systems A/S, Vestas, Vindenergi Danmark, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark, VisitDenmark, Wind Estate A/S, WWF Verdensnaturfonden, Ældre Sagen, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Portland A/S, Aalborg Forsyning, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, 92-Gruppen og alle landets kommuner.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ressourcebehov i Forsyningstilsynet estimeret til 3 mio. kr., svarende til 3 årsværk i det første år efter ikrafttrædelsen, og 2 mio. kr. årligt i efterfølgende år. Omkostningerne finansieres med gebyroprokrævninger til de kollektive elforsyningsvirksomheder. Ingen økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Dette kan understøtte, at projekter med et reelt og ak-	Lovforslaget kan medføre økonomiske konsekvenser for virksomheder, der anmoder om nettilslutning, som følge af afslag eller ændret prioritering, herunder længere ventetid på nettilslutning. Dette kan medføre udskudte eller

	tuelt behov for nettilslutning i højere grad kan opnå adgang til kapacitet.	bortfaldne investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening. Lovforslaget og den efterfølgende udmøntning vil desuden medføre begrænsede negative konsekvenser for de kollektive elforsyningsvirksomheder som følge af gebyrbetaling til Forsyningstilsynet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Lovforslaget kan medføre administrative konsekvenser for virksomheder, der anmoder om oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed. Disse administrative konsekvenser vurderes ikke at overstige 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Lovforslaget medfører ikke nogen direkte klimamæssige konsekvenser. Lovforslaget kan imidlertid indirekte understøtte den grønne omstilling ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Den foreslåede prioriteringsmodel og anvendelsen af netvenlighed kan medføre, at den tilgængelige kapacitet udnyttes bedre, og at projekter, der understøtter elektrificering og anvendelse af vedvarende energi, i højere grad kan opnå nettilslutning.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har sammenhæng med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet). Lovforslaget udmønter direktivets artikel 6 om tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemer.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af § 6 e, stk. 1, i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensation til elkunderne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til henholdsvis nettilslutning af anlæg omfattet af lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven) § 30, nettab, drift og vedligehold relateret til anlæg omfattet

af VE-lovens § 30 og nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67.

Det følger af § 6 e, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensationens afgrænsning, om gennemførelsen og administration af og om betingelser og vilkår for kompensation, om forpligtelser for netvirksomhederne og om bortfald og tilbagebetaling af kompensation ved manglende overholdelse af betingelser og vilkår.

Det følger af § 6 e, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kompensationsordningen og om klageadgang.

Regler om kompensationsordningen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om kompensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67 (kompensationsbekendtgørelsen). Der er i bekendtgørelsens §§ 3 og 5 angivet forskellige ansøgningsfrister, som var i 2023, og efter bekendtgørelsens § 11 kan Energistyrelsens afgørelser påklages inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Det foreslås, at § 6 e ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 6 e vil indebære, at der ikke kan udstedes yderligere regler efter § 6 e. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget til § 3, stk. 2, hvorefter regler fastsat i medfør af § 6 e forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Til nr. 2

Det følger af elforsyningslovens § 12 b, stk. 1, at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostninger, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Ejeren kan dog aftale med net- eller transmissionsvirksomheden i området, at anlægget tilsluttes på lavere spændingsniveau, hvis ejeren betaler alle omkostninger ved at tilslutte anlægget til det eksisterende kollektive elforsyningsnet og til at transportere elektriciteten til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. På Bornholm betaler ejeren udgifterne til tilslutning til nærmeste 60 kV-net og til en eventuel forstærkning og udbygning af 60 kV-nettet, som er nødvendiggjort af tilslutningen.

Det foreslås i § 12 b, stk. 1, 1. pkt., at »omfattet af § 67« ændres til »miljøvenlige«.

Det foreslåede vil medføre, at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er miljøvenlige, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, fortsat vil betale alle omkostninger, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Det foreslåede vil således ikke ændre gældende ret.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at denne bestemmelse henviser til § 67, der med lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås ændret således, at ministeren i medfør af § 67 vil kunne fastsætte regler om tilslutning m.v. af flere anlægstyper end miljøvenlig elproduktion.

Til nr. 3

Det følger af elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, at omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden.

Det foreslås, at § 12 b, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse af bestemmelsen er begrundet med, at § 12 b, stk. 2, ikke længere er aktuel.

Den foreslåede ophævelse af § 12 b, stk. 2, vil indebære, at reglerne om omkostningsfordeling i § 12 b, stk. 2, ikke længere vil gælde. Ændringen vil ikke medføre en ændring af gældende ret, og producenterne omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet vil fortsat blive fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

Til nr. 4

Det følger af elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3, at netvirksomheder skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Det foreslås, at der i § 22, stk. 1, nr. 3, efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring af § 22, stk. 1, nr. 3, vil medføre, at det vil fremgå, at netvirksomheder vil blive forpligtede til at varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion og tilslutning ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer af gældende ret og vil dermed ikke øge netvirksomhedernes opgaver og kompetencer, da netvirksomhederne i dag skal tilslutte brugere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet efter § 20, stk. 1, nr. 2, i elforsyningsloven.

Den foreslåede ændring er alene begrundet i hensynet til at bevare sammenhængen med forslaget til § 1, nr. 10, om udvidelse af § 67 med flere anlægstyper.

Til nr. 5

Efter gældende ret følger det af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2 og 3, sammenholdt med § 24, stk. 1 og 2, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet, stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet mod betaling og uden forskelsbehandling. Gældende ret indebærer dermed som udgangspunkt en ret til nettilslutning.

For en udførlig gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 24, stk. 1, efter »betaling« indsættes », jf. dog regler fastsat i medfør af stk. 4«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at retten efter § 24, stk. 1, til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling vil blive modificeret ved en henvisning til regler, der fastsættes efter det foreslåede stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Henvisningen vil medføre, at retten til nettilslutning og anvendelse af nettet ikke vil gælde ubetinget, men vil kunne begrænses i regler fastsat i medfør af stk. 4. For en nærmere beskrivelse af indholdet af den foreslåede prioritering- og afvisningsmodel henvises til bemærkningerne til § 24, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede bemyndigelse i § 24, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Mens § 24, stk. 1, fastlægger udgangspunktet om ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet, vil den foreslåede bemyndigelse i stk. 4 gøre det muligt at fastsætte regler, som i nærmere bestemte tilfælde vil kunne begrænse denne ret. Henvisningen i stk. 1 vil således sikre den nødvendige sammenhæng mellem den generelle ret til adgang til nettet og de begrænsninger heri, der vil kunne følge af regler fastsat i medfør af stk. 4.

Til nr. 6

Det følger af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2 og 3, sammenholdt med § 24, stk. 1 og 2, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet, stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet mod betaling og uden forskelsbehandling. Gældende ret indebærer dermed som udgangspunkt en ret til nettilslutning.

Elforsyningsloven indeholder i dag ikke en bestemmelse om adgang til at afslå en anmodning om nettilslutning som følge af manglende kapacitet. De kollektive elforsyningsvirksomheder kan i et vist omfang prioritere mellem anmodninger om nettilslutning på grundlag af objektive og saglige kriterier og under iagttagelse af forbuddet mod forskelsbehandling. Loven indeholder imidlertid ikke hjemmel for klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om prioritering af anmodninger om nettilslutning, herunder en generel prioriteringsorden mellem forskellige typer af netbrugere eller kapacitetsbehov på grundlag af bredere energipolitiske eller samfundsmæssige hensyn. Loven indeholder heller ikke hjemmel til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet.

For en mere udførlig gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 24, stk. 4, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed og om ansøgers oplysninger og dokumentation til brug for administrationen af prioriteringen, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede bemyndigelse vil for det første indebære, at der kan fastsættes regler om de forhold, der er nødvendige for at understøtte en prioritering og disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Regler fastsat i medfør af bestemmelsen vil bl.a. kunne omfatte behandling af større anmodninger om nettilslutning i periodiske puljer, prioriteringskriterier, reservation og disponering af kapacitet, kategorisering af anmodninger, ændringer i eksisterende tilslutninger samt krav til dokumentation, projektmodenhed, fremdrift og andre forhold, der er relevante for prioriteringen og disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Bemyndigelsen vil skulle sikre den fornødne fleksibilitet til løbende at kunne tilpasse prioriteringsmodellen til udviklingen i kapacitetssituationen, elektrificeringen og anvendelsen af det kollektive elforsyningsnet. Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om, i hvilke tilfælde dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet i prioriteringsmæssig henseende skal behandles som nye anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Bemyndigelsen vil indebære, at der vil kunne fastsættes regler om, hvordan anmodninger om nettilslutning prioriteres af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Prioriteringsmodellen forventes at ville finde anvendelse ved behandlingen af anmodninger, uanset om der i den konkrete situation foreligger kapacitetsbegrænsninger. Hvis der er tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme alle relevante anmodninger, vil prioriteringen dog ikke få betydning for udfaldet af de konkrete sager. Der vil således kunne blive fastsat regler om, at prioriteringen vil få betydning i situationer, hvor den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle relevante anmodninger, og der derfor er behov for at disponere mellem konkurrerende behov. Prioriteringen vil skulle ske på grundlag af objektive og ikke-diskriminerende kriterier og vil udgøre det primære grundlag for fordeling af kapacitet i elnettet. Formålet vil være at sikre, at begrænset kapacitet disponeres til de behov, der efter den fastsatte prioritering skal tillægges højest vægt, og at kapaciteten ikke tildeles til behov, som efter prioriteringen skal tillægges lavere vægt.

Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om ansøgers oplysninger til brug for administrationen af prioriteringen. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, hvilke oplysninger ansøgere skal afgive i forbindelse med en anmodning om nettilslutning, herunder oplysninger om projektets karakter, anvendelse og øvrige forhold af betydning for kategorisering, vurdering af netvenlighed og den øvrige prioritering af anmodningen. Formålet vil være at sikre, at de kollektive elforsyningsvirksomheder har et tilstrækkeligt og ensartet oplysningsgrundlag til at kunne administrere prioriteringsmodellen på et objektivt, gennemsigtigt og ikke-diskriminerende grundlag samt modvirke omgåelse af regler fastsat i medfør af bestemmelsen.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af bestemmelsen, vil ikke alene have betydning for disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsynings-

net. Prioriteringsmodellen vil endvidere danne grundlag for de regler om afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, der forventes fastsat i medfør af det foreslåede stk. 4, 2. pkt.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at der fastsættes regler om, at anmodninger om nettilslutning opdeles i overordnede kategorier, som har betydning for deres prioritering hos de kollektive elforsyningsvirksomheder. Det er de kollektive elforsyningsvirksomheder, der inden for de fastsatte rammer skal foretage den konkrete prioritering af anmodninger om nettilslutning. Prioriteringen vil således bero på en konkret vurdering af de enkelte anmodninger i lyset af de fastsatte kategorier og kriterier. Hvor prioriteringen vedrører kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet eller grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet, forventes regler fastsat i medfør af bestemmelsen at indebære, at Energinet som led i den koordinerede puljebehandling foretager prioriteringen af konkurrerende anmodninger på grundlag af den tilgængelige transmissionskapacitet. De relevante netvirksomheder vil skulle lægge denne prioritering til grund ved deres videre behandling af de konkrete anmodninger.

Den prioritering, der foretages af de kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter bestemmelsen, vil kunne ændre sig i takt med udviklingen i kapaciteten, nye anmodninger og øvrige forhold. Prioriteringen vil således ikke indebære en endelig stillingtagen til, om en anmodning kan imødekommes, og vil ikke udgøre en afgørelse. Den prioritering, som den kollektive elforsyningsvirksomhed foretager, vil have karakter af en foreløbig og indikativ tilkendegivelse af, hvordan anmodningen vil kunne indpasses i den samlede kapacitetssituation og vil ikke skabe en retligt beskyttet forventning hos ansøgeren om nettilslutning. En ret til nettilslutning vil først foreligge, når der er indgået en bindende nettilslutningsaftale eller truffet afgørelse om nettilslutning.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af bestemmelsen, vil medføre en aktiv og fleksibel disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringen vil således ikke indebære en sekventiel behandling af anmodninger, hvor anmodninger inden for én kategori skal behandles eller imødekommes, før der behandles anmodninger i andre kategorier. Behandlingen af anmodninger foreslås i stedet at blive tilrettelagt således, at anmodninger i forskellige kategorier kan behandles sideløbende under hensyntagen til kapacitetssituationen og en hensigtsmæssig samlet udnyttelse af elnettet.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af bestemmelsen, vil finde anvendelse på anmodninger om adgang til det kollektive elforsyningsnet, herunder anmodninger, hvor der endnu ikke er indgået en bindende nettilslutningsaftale. Det forventes endvidere, at der fastsættes regler om, at prioriteringsmodellen skal finde anvendelse på andre dispositioner, der kræver involvering af den kollektive elforsyningsvirksomhed. Dette vil bl.a. omfatte situa-

tioner, hvor et tilslutningspunkt er nedlagt og ønskes genetableret, hvor en reduceret kapacitet ønskes forhøjet, eller hvor uudnyttet kapacitet ønskes taget i brug. Det forventes, at der fastsættes regler om, at sådanne dispositioner i prioriteringsmæssig henseende skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning. Dette vil dog ikke omfatte dispositioner, som allerede følger af en bindende nettilslutningsaftale. Dispositioner, som allerede følger af en bindende nettilslutningsaftale, vil derfor ikke være omfattet af prioriteringsmodellen. Det forhold, at en kunde efter en bindende nettilslutningsaftale har ret til en given kapacitet, vil imidlertid ikke i sig selv være tilstrækkeligt til, at en efterfølgende disposition falder uden for prioriteringsmodellen. En efterfølgende disposition, som ikke allerede er forudsat i den bindende nettilslutningsaftale og indebærer en fornyet disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, vil efter de nærmere regler, der forventes fastsat i bekendtgørelsen, kunne skulle behandles som en ny anmodning om nettilslutning. Det forhold, at sådanne dispositioner i prioriteringsmæssig henseende vil skulle behandles som nye anmodninger om nettilslutning, vil ikke i sig selv indebære, at der etableres et nyt tilslutningsforhold mellem kunden og den kollektive elforsyningsvirksomhed. Dispositionerne vil indebære et nyt eller ændret træk på kapaciteten i elnettet og vil derfor skulle vurderes på baggrund af den aktuelle kapacitetssituation og de fastsatte prioriteringskriterier. Den prioritering, der foretages af sådanne dispositioner, vil ikke indebære en ændring af brugerens eksisterende ret til den tildelte kapacitet. Prioriteringen vil alene vedrøre, hvordan det nye eller ændrede kapacitetsbehov, som dispositionen vil indebære, vil kunne indpasses i den aktuelle kapacitetssituation. Prioriteringen vil kunne ændre sig i takt med udviklingen i kapacitetssituationen og øvrige konkurrerende behov og vil ikke indebære en endelig stillingtagen til, om eller hvornår dispositionen vil kunne gennemføres. Prioriteringen vil derfor heller ikke for sådanne dispositioner udgøre en afgørelse.

Formålet vil være at sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger eller anden ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet. Prioriteringsmodellen vil derimod ikke være til hinder for dispositioner, som ikke indebærer et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Det kan eksempelvis være anlæg, der bidrager til at reducere eller udjævne kundens belastning af elnettet, lagrer egenproduceret elektricitet til senere egetforbrug eller i øvrigt anvendes inden for den allerede tildelte kapacitet. I sådanne tilfælde vil dispositionen som udgangspunkt ikke skulle behandles som en ny anmodning om tilslutning til det kollektive elnet.

På den baggrund forventes der fastsat regler om en række overordnede kategorier, som skal danne grundlag for prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Kategorierne vil afspejle forskellige typer behov og anvendelse af elnettet. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om behandling af større anmodninger om nettilslutning i periodiske puljer med henblik på at sikre et tilstrækkeligt

grundlag for prioriteringen af konkurrerende anmodninger og en koordineret disponering af kapaciteten mellem Energinet og de relevante netvirksomheder inden for det relevante netområde.

Der forventes, at der vil blive fastsat regler om en kategori 1 for beskyttede behov. Kategorien vil omfatte almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase. Hermed forstås en gradvis og forudsigelig udvikling i elforbruget hos eksisterende kunder i netområdet, herunder som følge af øget elektrificering, eksempelvis installation af en varmepumpe i en husholdning eller anskaffelse af en elbil. Der sigtes dermed ikke til større omlægninger, f.eks. af forsyningsformer, som indebærer væsentlige ændringer i belastningen af elnettet. Forbrugsudvikling, som kan henføres til et konkret projekt eller en identificerbar aktør med et selvstændigt kapacitetsbehov, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af den almindelige og forventelige forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis en virksomhed ønsker at tage uudnyttet kapacitet i brug. Væksten vil kunne estimeres på baggrund af historiske forbrugsdata, kendte udviklingstendenser og forventninger til den generelle samfundsudvikling, herunder relevante fremskrivninger af udviklingen i energiforbruget, herunder Energistyrelsens analyseforudsætninger til Energinet. Afgrænsningen mellem almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase og øvrige kategorier, herunder kategori 2, vil bero på en konkret vurdering. Jo mere kapacitetsbehovet kan henføres til et bestemt projekt, en bestemt virksomhed eller en konkret disposition vedrørende en eksisterende nettilslutning, desto mere vil det tale for, at behovet skal behandles efter prioriteringsmodellens øvrige kategorier og ikke som almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase.

Kategorien for beskyttede behov vil endvidere omfatte nye husholdninger og mindre erhverv, der forventeligt afgrænses ved hjælp af en grænse for effekttræk. Kategorien vil således understøtte almindelig byudvikling og etablering af nye boligområder og lokale erhverv. Kategorien vil endvidere kunne omfatte visse projekter inden for etablering af offentligt tilgængelig opladningsinfrastruktur til vej køretøjer.

Kategori 1 vil derudover omfatte anmodninger, der vedrører samfundskritiske funktioner, såsom hospitaler, forsvar, beredskab og lignende, herunder datacentre knyttet til samfundskritiske funktioner. Ved samfundskritiske funktioner forstås i denne sammenhæng funktioner, hvor en afbrydelse eller manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for samfundets grundlæggende funktionsevne, herunder for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser. Vurderingen af, om en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion, vil blive foretaget af de kollektive elforsyningsvirksomheder inden for de fastsatte rammer. Vurderingen af, om en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion, vil bero på en konkret vurdering af den ansøgte tilslutnings betydning for varetagelsen af den samfundskritiske funktion. Det vil således ikke være

tilstrækkeligt, at anmodningen vedrører en virksomhed eller institution, der varetager samfundskritiske funktioner. Den konkrete nettilslutning vil skulle være nødvendig for varetagelsen af den samfundskritiske funktion. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den ansøgte nettilslutning alene indirekte understøtter en samfundskritisk funktion eller leverer varer eller tjenesteydelser til en virksomhed eller institution, der varetager en samfundskritisk funktion. Der vil skulle foreligge en sådan nær og væsentlig tilknytning mellem den ansøgte nettilslutning og varetagelsen af den samfundskritiske funktion, at nettilslutningen efter en konkret vurdering må anses for nødvendig for funktionens opretholdelse. Der vil i den forbindelse kunne indhentes vejledende udtalelser fra myndighederne, hvis dette skønnes nødvendigt.

Den foreslåede ordning vil indebære, at der fastsættes regler om, at en del af den tilgængelige og fremtidige kapacitet i elnettet skal reserveres til kategori 1. Formålet vil være at sikre, at almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase samt øvrige beskyttede behov kan imødekommes, selv i situationer med kapacitetsbegrænsninger i elnettet. Der vil derfor blive fastsat regler om, at der løbende vil skulle reserveres kapacitet til sådanne behov. Reservationen vil skulle baseres på de forventede behov i kategori 1. Det forudsættes i den forbindelse, at der vil blive fastsat regler om, at netvirksomhederne som led i deres planlægning foretager estimer af behovsudviklingen i deres respektive netområder og videreformidler disse til Energinet, således at kapaciteten kan reserveres. Reservationen vil således skulle baseres på de behov, som kan identificeres eller estimeres. Den løbende reservation af kapacitet vil samtidig gøre det muligt at tage højde for nye behov omfattet af kategori 1, efterhånden som disse bliver kendte. For samfundskritiske funktioner vil reservation af kapacitet dermed forudsætte, at der foreligger et konkret projekt.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om en kategori 2 for øvrige projekter. Kategorien vil fungere som den almindelige kategori for erhvervs- og elektrificeringsprojekter og vil omfatte anmodninger, der ikke er omfattet af de øvrige kategorier. Kategorien vil navnlig omfatte projekter, der bidrager til den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet, herunder elektrificering af industri, transport og varme samt projekter vedrørende vedvarende energiproduktion, CCS, brint, biogas og PtX. Kategorien vil endvidere omfatte øvrige anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4. Kategorien vil have til formål at sikre en klar og operationel afgrænsning af de anmodninger, der ikke er omfattet af de øvrige kategorier.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om en kategori 3 for energilageranlæg, herunder batterier og andre former for energilagring, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Afgrænsningen af kategori 3 i forhold til de øvrige kategorier, herunder navnlig kategori 2, vil bero på en konkret vurdering af bl.a. projektets formål og funktion i elsystemet. Det afgørende kriterium vil være, om energilagerkapaciteten etableres ud over

brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Det forhold, at et projekt vil kunne reducere sit forbrug i spidsbelastningsperioder, deltage i markeder for systemydelser eller på anden måde bidrage til fleksibilitet, vil således ikke i sig selv medføre, at projektet vil være omfattet af kategori 3.

Endelig forventes det, at der vil blive fastsat regler om en kategori 4 for visse store energiforbrugere, der er kendetegnet ved et meget stort kapacitetsbehov og en væsentlig påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet. Ved den første udmøntning af kategorien forventes den at omfatte datacentre. Der findes ikke en entydig eller generel definition af datacentre. Begrebet anvendes imidlertid bl.a. i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) nr. 2023/1791 om energieffektivitet og i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 2024/1364 om datacentres bæredygtighed. På den baggrund forstås et datacenter i denne sammenhæng som en bygning eller gruppe af bygninger, der rummer lokaler og teknisk infrastruktur, som primært anvendes til databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner, herunder servere, netværksudstyr og lagringssystemer samt tilhørende støttefunktioner. Dette vil ikke indebære, at alle datacentre vil være omfattet af kategori 4. Datacentre, der understøtter samfundskritiske funktioner, vil eksempelvis være omfattet af kategori 1. Den nærmere afgrænsning af kategorierne vil blive fastsat i medfør af bestemmelsen.

Kategorierne vil udgøre en overordnet ramme for prioriteringen af den tilgængelige kapacitet, mens den konkrete prioritering inden for de enkelte kategorier vil bero på en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet. Modellen vil give mulighed for, at projekter, der bidrager til en effektiv udnyttelse af elnettet, herunder gennem accept af netvenlige vilkår i form af f.eks. fleksibilitet, placering, bidrag til elnettets robusthed eller belastningsprofil, principielt kan opnå nettilslutning, selv om der er anmodninger i højere prioriterede kategorier, forudsat at dette ikke indebærer en fortrængning af sådanne anmodninger. Dette vil indebære, at projekter kan tilsluttes, når dette er foreneligt med den overordnede prioritering. En sådan tilgang vil kunne bidrage til en mere ensartet og effektiv tilslutningsproces og til en bedre samlet udnyttelse af elnettet. Den konkrete disponering af kapaciteten vil bero på en løbende vurdering foretaget af de kollektive elforsyningsvirksomheder inden for de fastsatte rammer, herunder under hensyntagen til belastningen af elnettet samt den planlagte udbygning.

Indplaceringen af en anmodning i en kategori vil bero på et konkret skøn foretaget af den pågældende kollektive elforsyningsvirksomhed inden for rammerne af de regler, der fastsættes i medfør af bestemmelsen. Det vil kunne forekomme, at et projekt omfatter aktiviteter eller anlæg, som isoleret set vil kunne henføres til forskellige kategorier. Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet ved samplacering af flere aktiviteter eller anlæg bag samme nettilslutning. I sådanne tilfælde vil kategoriindplaceringen kunne bero på enten en samlet vurdering af projektet eller opdeling af

kapacitetsbehovet. Den omstændighed, at et projekt omfatter flere aktiviteter eller anlæg bag samme nettilslutning, vil således ikke i sig selv medføre, at projektet vil skulle opdeles ved kategoriindplaceringen. Omvendt vil samplacering heller ikke i sig selv medføre, at hele projektet vil skulle kategoriindplaceres samlet. Hvis samplaceringen bidrager til projektets netvenlighed, vil dette kunne indgå som et positivt element ved vurderingen af projektets netvenlighed. Der vil i den forbindelse bl.a. kunne lægges vægt, hvordan kapacitetsbehovet fordeler sig mellem projektets enkelte dele, samt om de enkelte aktiviteter eller anlæg udgør selvstændige og identificerbare kapacitetsbehov. Vurderingen vil samtidig skulle sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem sammensætning af aktiviteter eller anlæg, som isoleret set ville være omfattet af forskellige kategorier. Den omstændighed, at et projekt omfatter elementer, som isoleret set ville kunne henføres til en højere prioriteret kategori, vil således ikke i sig selv indebære, at hele projektet skal behandles efter denne kategori.

De overordnede kategorier vil danne rammen for prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Inden for de enkelte kategorier forventes den konkrete prioritering af anmodninger at ske på grundlag af projektets netvenlighed. Netvenlighed vil dermed udgøre det bærende styringsprincip ved prioriteringen af anmodninger inden for de enkelte kategorier, bortset fra kategorien for de beskyttede behov. Hvis der som følge af drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger ikke vil være mulighed for at tilbyde netvenlige løsninger til alle relevante projekter, vil sådanne løsninger først blive tilbudt projekter i de højere prioriterede kategorier.

Ved netvenlighed forstås i denne sammenhæng projektets påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Vurderingen af netvenlighed foretages af den kollektive elforsyningsvirksomhed på grundlag af objektive og tekniske forhold, herunder projektets belastningsprofil, fleksibilitet, bidrag til elnettets robusthed eller tekniske egenskaber og samspil med den øvrige anvendelse af elnettet. Der vil endvidere kunne lægges vægt på, i hvilket omfang et projekt accepterer at tilpasse sit forbrug eller sin produktion til perioder med ledig kapacitet, bidrage til at reducere belastningen i spidsbelastningsperioder eller i øvrigt understøtte en mere jævn og effektiv udnyttelse af elnettet. Kriteriet vil blive anvendt til at prioritere mellem sammenlignelige anmodninger inden for samme kategori med henblik på at sikre, at den begrænsede kapacitet i elnettet anvendes på en måde, der samlet set er mest hensigtsmæssig for elsystemet. De nærmere regler om anvendelsen af kriteriet om netvenlighed vil blive fastsat i regler udstedt i medfør af § 24, stk. 4, 1. pkt.

Vurderingen af et projekts netvenlighed vil bero på et konkret skøn foretaget af den kollektive elforsyningsvirksomhed. Anvendelsen af netvenlighed vil kunne udvikle sig over tid i takt med, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan udvikle og administrere mere komplekse og skalerbare kriterier for netvenlighed, den konkrete kapacitetssituation

i elnettet og udviklingen af yderligere netprodukter hos de kollektive elforsyningsvirksomheder. Af hensyn til en sikker og effektiv drift af elnettet vil de kollektive elforsyningsvirksomheder kunne begrænse anvendelsen af sådanne løsninger, hvis dette vil være nødvendigt af driftsmæssige eller systemtekniske hensyn.

Forsyningstilsynet vil ikke skulle godkende, hvilke forhold de kollektive elforsyningsvirksomheder kan tillægge vægt ved vurderingen af netvenlighed. Forsyningstilsynet vil dog fortsat skulle godkende konkrete netprodukter, metoder, vilkår og tariffer efter de almindelige regler. Hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed eksempelvis anvender et afbrydelighedsprodukt, vil Forsyningstilsynet således skulle godkende indholdet af det pågældende produkt, men ikke det forhold, at anvendelsen af produktet kan indgå som et moment i vurderingen af et projekts netvenlighed. Netvenlighed er imidlertid ikke begrænset til forhold, der følger af godkendte netprodukter. Dette kan eksempelvis omfatte projektets geografiske placering, belastningsprofil, fleksibilitet eller andre tekniske og driftsmæssige forhold. Sådanne forhold vil kunne indgå direkte i vurderingen af netvenlighed uden forudgående godkendelse fra Forsyningstilsynet.

Det bemærkes, at den ovenfor beskrevne prioriteringsmodel angiver den forventede første udmøntning af den foreslåede bemyndigelse og ikke udtømmende fastlægger, hvordan prioriteringsmodellen fremover vil kunne indrettes. Bemyndigelsen vil således kunne anvendes til at ændre eller supplere de fastsatte prioriteringskategorier, herunder ved at fastsætte yderligere kategorier eller ændre afgrænsningen mellem kategorierne, hvis udviklingen i kapacitetssituationen, elektrificeringen, anvendelsen af det kollektive elforsyningsnet eller andre relevante forhold giver anledning hertil. Bemyndigelsen vil tilsvarende kunne anvendes til at fastsætte eller ændre de kriterier og forhold, der skal indgå i prioriteringen af anmodninger inden for de enkelte kategorier. Sådanne regler vil skulle ligge inden for bestemmelsens formål og fastsættes på grundlag af objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt § 24, *stk. 4, 2. pkt.*, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at der kan fastsættes regler om, i hvilke tilfælde de kollektive elforsyningsvirksomheder vil skulle meddele afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Reglerne om afslag vil udgøre en integreret del af den samlede regulering, der fastsættes i medfør af bestemmelsen, og vil skulle anvendes i sammenhæng med prioriteringsmodellen.

Det forventes fastsat, at adgangen til at meddele afslag ikke vil finde anvendelse på dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler. Hvis en disposition vedrørende en eksisterende nettilslutningsaftale efter regler fastsat i medfør af bestemmelsen vil skulle behandles efter prioriteringsmo-

dellen, vil dispositionen indgå i den prioriterede disponering af kapaciteten efter disse regler. En sådan disposition vil derfor ikke kunne gennemføres, hvis den vil fortrænge højere prioriterede anmodninger.

Reglerne om afslag vil skulle ses i sammenhæng med den prioriteringsmodel for disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet, der fastsættes i medfør af bestemmelsen. Den fastsatte prioriteringsmodel vil ikke alene have betydning for, hvilke anmodninger om nettilslutning der vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, men vil også danne grundlag for anvendelsen af de regler om afslag, der fastsættes i medfør af *stk. 4, 2. pkt.*

Det forventes fastsat, at de kollektive elforsyningsvirksomheder vil skulle meddele afslag på en anmodning om nettilslutning, når der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og anmodningen efter den prioriteringsmodel, der fastsættes i medfør af bestemmelsen, er omfattet af kategori 3 eller 4 og projektet ikke gennem en tilstrækkelig grad af netvenlighed vil kunne rummes uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov. Det vil således forudsætte dels, at der foreligger kapacitetsbegrænsninger, dels at anmodningen efter den fastsatte prioritering vil være omfattet af kategori 3 eller 4, og dels at projektet ikke gennem en tilstrækkelig grad af netvenlighed vil kunne rummes uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov. For anmodninger omfattet af kategori 3 og 4 vil projektets accept af netvenlighed herefter være afgørende for, om projektet vil kunne indgå eller opretholdes i tilslutningskøen. Kan et projekt i kategori 3 eller 4 ikke gennem netvenlighed rummes uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov, vil de kollektive elforsyningsvirksomheder skulle meddele afslag efter regler fastsat i medfør af bestemmelsen. Ved netvenlighed forstås i denne sammenhæng projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Der henvises til bemærkningerne om netvenlighed for en nærmere beskrivelse af begrebet og dets anvendelse.

Det forventes fastsat, at anmodninger omfattet af kategori 1 og 2 ikke vil kunne meddeles afslag som følge af kapacitetsbegrænsninger. Hvis sådanne anmodninger ikke vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, vil de indgå i den løbende disponering af kapaciteten efter den prioriteringsmodel, der fastsættes i medfør af bestemmelsen, og afvente, at der bliver kapacitet til rådighed. Anmodningerne vil således ikke blive meddelt afslag, men vil i stedet blive stillet i kø.

De regler om afslag på anmodninger om nettilslutning, der fastsættes i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil få betydning for anvendelsen af elforsyningslovens § 20. Det følger af § 20, *stk. 1*, bl.a., at netvirksomheder og transmissionsvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet og stille fornøden transportkapacitet til rå-

dighed samt sikre en tilstrækkelig og effektiv drift og udvikling af elnettet. Disse forpligtelser er formuleret ved anvendelsen af åbne begreber, herunder »fornødent omfang« og »fornøden transportkapacitet«. Med den foreslåede ordning vil disse begreber skulle fortolkes og anvendes i lyset af den prioriterede disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet samt de regler om afslag på anmodninger om nettilslutning, der fastsættes i medfør af stk. 4. Dette vil indebære, at vurderingen af den fornødne transportkapacitet samt håndteringen af kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet vil skulle ske under hensyntagen til den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 4. En anmodning, der meddeles afslag efter regler fastsat i medfør af stk. 4, vil dermed ikke i sig selv skulle indgå i grundlaget for vurderingen af den fornødne transportkapacitet efter § 20. En anmodning, der er meddelt afslag efter regler fastsat i medfør af stk. 4, vil heller ikke i sig selv skulle danne grundlag for planlægning, dimensionering, vedligeholdelse, ombygning eller udbygning af det kollektive elforsyningsnet med henblik på at imødekomme det pågældende behov. Den foreslåede ordning vil medføre, at kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i situationer med kapacitetsbegrænsninger anvendes til de behov, der efter den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 4, skal tillægges størst vægt. Adgangen til at afslå anmodninger om nettilslutning vil således ikke alene have til formål at håndtere tilfælde, hvor et projekt ellers ville fortrænge en højere prioriteret kategori. Formålet vil også være at sikre, at den tilgængelige kapacitet fremadrettet kan disponeres i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 4, og at anmodninger, som ikke er forenelige med denne prioritering, ikke i sig selv vil danne grundlag for disponering af kapaciteten eller fremadrettet udvikling af elnettet.

Det forventes fastsat, at de kollektive elforsyningsvirksomheder for det første vil skulle vurdere, om der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Ved vurderingen af kapacitetssituationen vil der bl.a. kunne lægges vægt på den samlede belastning af det kollektive elforsyningsnet samt den eksisterende og planlagte kapacitet i nettet. Vurderingen vil skulle bero på en samlet teknisk og driftsmæssig vurdering og vil ikke være begrænset til forholdene i et bestemt geografisk område, men vil kunne baseres på den samlede kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet. Det vil således ikke være afgørende, om der isoleret set måtte foreligge ledig kapacitet i et bestemt område af elnettet, hvis den samlede kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet indebærer, at kapaciteten efter den fastsatte prioritering vil skulle disponeres til fordel for andre behov. Der vil således kunne lægges vægt på, om imødekommelse af en anmodning vil påvirke mulighederne for en hensigtsmæssig disponering af kapaciteten i elnettet i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 4.

Det forventes fastsat, at hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer, at der foreligger sådanne kapacitetsbegrænsninger, vil virksomheden herefter skulle vurdere,

om den konkrete anmodning efter den prioriteringsmodel, der fastsættes i medfør af stk. 4, vil skulle indgå i den løbende disponering af kapaciteten eller vil skulle meddeles afslag efter regler fastsat i medfør af stk. 4. Ved denne vurdering vil der skulle lægges vægt på, om imødekommelse af anmodningen vil begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 4. Dette vil indebære, at der ved vurderingen af anmodninger omfattet af kategori 3 eller efterfølgende kategorier vil skulle tages hensyn til, om imødekommelse af anmodningen vil begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for behov i kategori 1 og 2. Der vil dermed skulle tages hensyn til, at behov i kategori 1 og 2 løbende vil kunne opstå, udvikle sig og modnes, og at disponeringen af kapaciteten derfor skal understøtte mulighederne for at imødekomme sådanne behov. Det vil således ikke være afgørende, om der på tidspunktet for vurderingen foreligger konkrete anmodninger i kategori 1 eller 2, som ellers ville blive fortrængt.

Ved vurderingen af, om der vil skulle meddeles afslag på anmodninger vedrørende behov i kategori 3 eller 4, vil projekternes accept af netvenlighed være af afgørende betydning for, om projekterne vil kunne indgå eller forblive i en tilslutningskø, eller om de kollektive elforsyningsvirksomheder vil skulle meddele afslag. Netvenlighed vil ikke i sig selv give ret til nettilslutning. For projekter i kategori 3 eller efterfølgende kategorier vil netvenlighed derimod være en forudsætning for, at projektet vil kunne indgå i en tilslutningskø og dermed vil kunne komme i betragtning til nettilslutning i en situation med begrænset kapacitet. Det forventes endvidere fastsat, at hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer, at et projekt vil kunne rummes gennem et relevant netvenligt netprodukt eller en tilsvarende løsning, men et sådant netprodukt eller en sådan løsning endnu ikke er etableret eller, hvor påkrævet, godkendt af Forsyningstilsynet, vil anmodningen kunne opretholdes i tilslutningskøen. Projektet vil herefter skulle vurderes på ny, når de nødvendige netprodukter eller ordninger foreligger. Dette vil ikke indebære, at projektet opnår ret til nettilslutning, men alene, at anmodningen ikke meddeles afslag alene som følge af, at de nødvendige netprodukter eller ordninger endnu ikke foreligger.

Det forventes fastsat, at der ved vurderingen endvidere vil kunne lægges vægt på, om imødekommelse af anmodningen vil medføre, at en ikke uvæsentlig del af den tilgængelige kapacitet bindes til behov, der efter prioriteringen vil skulle tillægges lavere vægt. Vurderingen af et projekts netvenlighed vil dermed udgøre grundlaget for vurderingen af, om de kollektive elforsyningsvirksomheder vil skulle meddele afslag efter regler fastsat i medfør af bestemmelsen på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, som krævet efter elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 2. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne om netvenlighed og de kollektive elforsyningsvirksomheders vurdering heraf.

Det forventes fastsat, at hvor kapacitetsbegrænsningen ve-

drører transmissionsnettet eller grænsefladen mellem transmissions- og distributionsnettet, vil netvirksomhedens vurdering af kapacitetssituationen skulle baseres på oplysninger fra Energinet. Netvirksomheden vil i sådanne tilfælde ikke skulle foretage en selvstændig teknisk vurdering af kapaciteten i transmissionsnettet, men vil skulle lægge Energinets oplysninger om kapacitetssituationen til grund for vurderingen. Netvirksomheder og Energinet vil i den forbindelse skulle koordinere vurderingen af den tilgængelige kapacitet.

Den foreslåede ordning vil medføre, at den tilgængelige kapacitet i det kollektive elforsyningsnet disponeres i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af bestemmelsen. Det afgørende vil derfor være, om et projekt på grund af sit kapacitetsbehov eller sin manglende netvenlighed vil begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for højere prioriterede behov. Reglerne om afslag vil således skulle understøtte, at den tilgængelige kapacitet i det kollektive elforsyningsnet disponeres i overensstemmelse med den fastsatte prioritering, og at elnettet ikke udbygges med henblik på at imødekomme projekter i kategori 3 eller efterfølgende kategorier, som ikke vil være indstillet på at udvise netvenlig adfærd. For sådanne projekter vil accept af netvenlighed være den afgørende forudsætning for at kunne opnå nettilslutning.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 68 a, stk. 1, jf. forslaget til § 1, nr. 11, hvorefter det forventes fastsat, at et afslag på tilslutning til det kollektive elforsyningsnet skal træffes ved afgørelse. Det forudsættes i den forbindelse, at netvirksomhederne vil iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer disse afgørelser. Energinet er omfattet af forvaltningsloven, jf. § 17 i lov om Energinet, og vil derfor skulle iagttage reglerne heri i forbindelse med sine afgørelser.

Det forventes endvidere, at der i medfør af § 78, stk. 7, jf. § 68 a, stk. 2, vil blive fastsat regler om klageadgang til Forsyningstilsynet over kollektive elforsyningsvirksomheders afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, når afslaget er meddelt efter regler fastsat i medfør af § 24, stk. 4, 2. pkt.

Dette vil indebære, at Forsyningstilsynet vil blive klageinstans for afgørelser om afslag på nettilslutning, og at sådanne afgørelser dermed vil kunne prøves fuldt ud af en uafhængig administrativ myndighed. Forsyningstilsynets prøvelse vil dog ikke indebære, at tilsynet overtager den kollektive elforsyningsvirksomheds ansvar for den tekniske planlægning eller disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet.

Det forventes endvidere, at der i medfør af § 78, stk. 6, i lov om elforsyning, vil blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet ville skulle føre tilsyn med visse regler fastsat i medfør af stk. 4. Dette vil indebære, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med, at anvendelsen af afvisningsmu-

ligheden anvendes konsekvent af de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 24, stk. 5, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder, der meddeler afslag på tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre et projekts muligheder for at opnå nettilslutning.

Bemyndigelsen vil indebære, at der vil blive fastsat regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder, der meddeler afslag på tilslutning til det kollektive elforsyningsnet efter regler fastsat i medfør af stk. 4, efter anmodning vil skulle give ansøgeren oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre et projekts netvenlighed, herunder relevante foranstaltninger til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet.

Det vil eksempelvis kunne være oplysninger om, hvorvidt ændringer i projektets forbrugsmønster, fleksibilitet, anvendelse af afbrydelige eller fleksible netprodukter eller andre forhold efter omstændighederne vil kunne bidrage til, at projektet i højere grad kan tilpasses kapacitetssituationen i elnettet. Oplysningerne vil endvidere kunne omfatte overordnede angivelser af behovet for netforstærkninger, udbygning af kapacitet eller andre relevante tiltag i det kollektive elforsyningsnet, hvis sådanne foranstaltninger vil være relevante for vurderingen. Oplysningerne vil bero på de til enhver tid foreliggende oplysninger om netforhold, planlagt netudbygning og forventet udvikling i belastningen af elnettet. Oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre et projekts netvenlighed, herunder om relevante foranstaltninger til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet, vil ikke i sig selv indebære, at der vil blive tilrettelagt eller gennemført netudbygning med henblik på det pågældende behov, eller at projektet vil kunne opnå nettilslutning. Oplysningerne vil endvidere ikke udgøre et tilsagn om fremtidig nettilslutning. Hvorvidt en anmodning om nettilslutning på et senere tidspunkt vil kunne imødekommes, vil fortsat bero på den konkrete kapacitetssituation samt den prioritering og de regler, der til enhver tid vil være fastsat i medfør af stk. 4.

Der forventes endvidere fastsat regler om, at oplysningspligten efter omstændighederne vil kunne opfyldes helt eller delvist ved henvisning til generel vejledning eller informationsmateriale, herunder på den kollektive elforsyningsvirksomheds hjemmeside, forudsat at dette vil give ansøgeren de relevante oplysninger om de forhold, der har betydning for den konkrete anmodning. Den kollektive elforsyningsvirksomhed vil således ikke skulle udarbejde konkrete løsningsforslag eller yde projektudviklings- eller rådgivningsbistand til ansøgeren. Den kollektive elforsyningsvirksomhed vil dog uden særskilt betaling skulle give de oplysninger, der er nødvendige for, at ansøgeren kan forstå begrundelsen for afslaget og vurdere, om der er grundlag for at påklage afgørelsen.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt § 24, stk. 5, 2. pkt., hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, at

kollektive elforsyningsvirksomheder kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr til dækning af rimelige omkostninger.

Den foreslåede bestemmelse i 2. pkt. vil indebære, at der vil blive fastsat regler om, at den kollektive elforsyningsvirksomhed vil kunne betinge afgivelsen af oplysninger i medfør af 1. pkt. af betaling af et gebyr. Gebyret vil have til formål at dække de omkostninger, der er forbundet med at udarbejde de pågældende oplysninger. Dette vil eksempelvis kunne omfatte de tekniske og administrative ressourcer, der anvendes til at vurdere projektets netvenlighed, gennemgå relevante netforhold samt udarbejde oplysninger om mulige tilpasninger af projektet. Gebyret vil ikke kunne overstige de omkostninger, der er forbundet med behandlingen af den konkrete anmodning om oplysninger. Hvor oplysningspligten helt eller delvist opfyldes ved henvisning til allerede eksisterende vejledning eller informationsmateriale, vil dette indgå ved vurderingen af, hvilke rimelige omkostninger der vil kunne kræves dækket ved et eventuelt gebyr.

Det forventes endvidere, at der i medfør af § 78, stk. 6, i lov om elforsyning, vil blive fastsat regler om, at Forsyningstilsynet ville skulle føre tilsyn med visse regler fastsat i medfør af stk. 5. Dette vil indebære, at Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med de oplysningsforpligtelser, som pålægges de kollektive elforsyningsvirksomheder, når der meddeles afslag på en anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Til nr. 7

Det følger af § 28, stk. 1, nr. 4, i lov om elforsyning, at Energinet skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Det foreslås, at der i § 28, stk. 1, nr. 4, efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det vil fremgå af § 28, stk. 1, nr. 4, at Energinet er forpligtet til at varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion og tilslutning ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser.

Den foreslåede ændring vil ikke medføre ændringer af gældende ret og vil dermed ikke øge Energinets opgaver og kompetencer, da Energinet i dag skal tilslutte brugere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet efter § 20, stk. 1, nr. 2, i elforsyningsloven.

Den foreslåede ændring er alene begrundet i hensynet til at bevare sammenhængen med forslaget til § 1, nr. 10, om udvidelse af § 67 med flere anlægstyper.

Til nr. 8

Det fremgår af lov om elforsyning, at overskriften til kapitel 9 er »Miljøvenlig elproduktion«.

Det foreslås, at der i *overskriften* til kapitel 9 efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at overskriften til kapitel 9 vil få følgende ordlyd »Miljøvenlig elproduktion og tilslutning«. Det foreslåede vil således medføre, at det af overskriften til kapitel 9 vil fremgå, at der i kapitlet vil være bestemmelser om miljøvenlige elproduktionsanlæg og bestemmelser om tilslutning af andre anlæg, herunder elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Den foreslåede ændring af overskriften skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 10.

Til nr. 9

Det fremgår af lov om elforsyning, at overskriften før § 67 har følgende ordlyd »Tilslutning m.m. af miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg«.

Det foreslås, at i *overskriften* før § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg« til »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

Den foreslåede ændring af overskriften vil medføre, at det af overskriften vil fremgå, at der af bestemmelserne efter overskriften vil være bestemmelser om elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Den foreslåede ændring af overskriften skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 10.

Til nr. 10

Det fremgår af § 67 i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg.

Den gældende § 67 om fastsættelse af bestemmelser om tilslutning m.v. indeholder hjemmel til fastsættelse af bestemmelser om f.eks. anvisning af tilslutningspunkt, herunder om at anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Endvidere indeholder den gældende § 67 sammenholdt med den gældende § 68 a, stk. 1, hjemmel til fastsættelse af regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan anlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Der henvises til bemærkningerne herom i afsnit 2.2.1.

Det foreslås i § 67, at »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« ændres til »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

Den foreslåede ændring af § 67 vil medføre, at der vil kunne fastsættes regler om tilslutning m.v. af alle elprodukti-

onsanlæg, herunder el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker og desuden elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Ved elproduktionsanlæg forstås anlæg, der producerer elektricitet. Der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten. Dette omfatter miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. Elforbrugsanlæg kunne f.eks. være elpatroner, varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg, men vil ikke omfatte almindelige elektriske husholdningsapparater i en husstand, såsom vaskemaskine m.v. Energilageranlæg er defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 16. I forhold til vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker vil forslaget medføre, at de anlægstyper, der hidtil har været omfattet af VE-lovens § 30, vil blive omfattet af elforsyningslovens § 67.

Derudover har den foreslåede ændring til formål at give mulighed for i bemærkningerne at præcisere, at der i medfør af bemyndigelsen og i øvrigt i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 20, 22 og 28 i elforsyningsloven vil kunne fastsættes regler om, hvordan elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg skal tilsluttes det kollektive elforsyningsnet mest hensigtsmæssigt. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil således også i forhold til el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg, kunne fastsætte bestemmelser om nettilslutning, herunder fastsætte at Energinet og netvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan alle de af § 67 omfattede anlæg skal tilsluttes det kollektive elnet mest hensigtsmæssigt og f.eks., om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Den foreslåede præcisering vil ikke medføre ændringer af gældende ret.

Det forventes eksempelvis, at det i kommende bekendtgørelser vil fremgå eksplicit, at Energinet og netvirksomheder i forbindelse med afgørelser om tilslutning til det kollektive elnet vil kunne bestemme, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg.

Det bemærkes endvidere, at udmøntning af bemyndigelsen i § 67 vil være begrænset i det omfang, at bestemmelser angående skønsmæssige beføjelser alene kan vedrøre forhold, der ikke egner sig til at være fastsat ved metoder, som skal godkendes af Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a. Derudover bemærkes det, at bemyndigelsen i § 67 vil være begrænset, således at der alene kan fastsættes bestemmelser i overensstemmelse med gældende EU-forordninger på området, herunder f.eks. Kommissionens forordning (EU) nr. 2026/631 af 14. april 2026 om fastsættelse af netregler for produktionsanlæg (RfG-forordningen) og Kommissionens forordning (EU) nr. 2016/1388 af 17. august 2016 om

fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs og distributionssystemer (DCC-forordningen).

Energinet og netvirksomhederne vil i forbindelse med afgørelser, der træffes i henhold til regler udstedt i medfør af § 67 og § 68 a, stk. 1, kunne have skønsmæssige beføjelser til at vurdere, hvordan et anlæg skal tilsluttes det kollektive elforsyningsnet ud fra, hvad de kollektive elforsyningsvirksomheder finder mest hensigtsmæssigt af hensyn til det kollektive net. Det vil derudover være muligt ved udmøntning af forslaget til § 67 at fastsætte bestemmelser, der indhegner skønsmæssige beføjelser for Energinet og netvirksomhederne. Det forventes ikke, at der i kommende bekendtgørelser vil blive ændret på Energinets og netvirksomhedernes mulighed for at beslutte, at f.eks. to allerede eksisterende tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler vil skulle sammenkobles. Energinet og netvirksomhederne vil således fortsat ikke kunne beslutte, at f.eks. to allerede eksisterende tilsluttede anlæg eller projekter med gældende nettilslutningsaftaler vil skulle sammenkobles. Det forudsættes, at netvirksomhederne vil iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer disse afgørelser. Energinet er omfattet af forvaltningsloven, jf. § 17 i lov om Energinet, og vil derfor skulle iagttage reglerne heri.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil som nævnt ovenfor i medfør af forslaget til § 67 kunne fastsætte bestemmelser for alle elproduktionsanlæg samt for elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Der vil desuden kunne fastsættes bestemmelser alene for nogle af de i forslaget til § 67 nævnte anlægstyper, såfremt der er saglig grund til alene at regulere udvalgte anlægstyper.

Den foreslåede ændring af § 67 vil desuden indebære, at udvidelsen af § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af bl.a. § 67.

Endvidere vil forslaget medføre, at der vil kunne fastsættes regler om, at Forsyningstilsynet skal varetage de opgaver, der er henlagt til ministeren, jf. § 78, stk. 7, jf. § 68 a, stk. 2. Det forventes, at der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om klageadgang til Forsyningstilsynet i forhold til kollektive elforsyningsvirksomheders afgørelser truffet i medfør af bl.a. bestemmelser, der er fastsat i medfør af § 67, i forhold til elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Til nr. 11

Det fremgår af § 68 a i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse om forhold omfattet af §§ 58, 58 b, 59, 63 a, 64, 65, 65 a og 67 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at klima-, energi- og

forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser.

Det fremgår af § 68 a, stk. 2, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, stk. 1. Det følger desuden af § 90, stk. 1, nr. 1, sidste pkt., i elforsyningsloven, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det foreslås, at der i § 68 a, stk. 1, 1. pkt., efter »omfattet af § 8« indsættes »24,«.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 68 a vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold, der er omfattet af en række nærmere angivne bestemmelser i elforsyningsloven og regler udstedt i medfør af disse lovbestemmelser, udvides. Bemyndigelsen vil således omfatte de kollektive elforsyningsvirksomheders afslag af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, der fastsættes i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 4, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 1, nr. 6.

Den foreslåede ændring forventes at blive udmøntet således, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved bekendtgørelse fastsætter regler om, at et afslag på tilslutning til det kollektive elforsyningsnet skal træffes ved afgørelse. Det forudsættes, at netvirksomhederne vil iagttage forvaltningsretlige grundsætninger om bl.a. saglighed, lighed og proportionalitet, når de træffer disse afgørelser. Energinet er omfattet af forvaltningsloven, jf. § 17 i lov om Energinet, og vil derfor skulle iagttage reglerne heri. Se hertil lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 6.

Til § 2

Til nr. 1

Efter gældende ret følger det af VE-lovens § 2, stk. 1, nr. 4, at loven særligt finder anvendelse på tilslutning af og sikkerhedsmæssige krav til vindmøller.

Det foreslås, at der i § 2, stk. 1, nr. 4, efter »vindmøller« indsættes »og solcelleanlæg m.v.«

Den foreslåede ændring er en præcisering af VE-lovens anvendelsesområde, da der efter kapitel 4 er fastsat regler om tilslutning og sikkerhedsmæssige krav for både vindmøller, solcelleanlæg og andre VE-anlæg, og det fremgår således ikke tydeligt af § 2, stk. 1, nr. 4, at reglerne også omhandler andre anlæg end vindmøller. Præciseringen er ikke en ændring af gældende ret.

Til nr. 2

Det følger af VE-lovens § 30, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftværkers tilslutning til elforsyningsnettet.

Det fremgår af § 30, stk. 1, nr. 1, at der fastsættes regler om, hvilke kategorier af anlæg og installationer, herunder ilandføringsanlæg fra havvindmølleparker og bølgekraftanlæg, som det påhviler henholdsvis vindmøllejeeren, solcelleejeeren, bølgekraftanlægsejeeren, vandkraftværksejeeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder at udføre.

Af § 30, stk. 1, nr. 2, fremgår det, at der fastsættes regler om vindmøllejeerens og bølgekraftanlægsejerens adgang til benyttelse af ilandføringsanlæg, som er etableret af den elforsyningsvirksomhed, som varetager ilandføringen, og om betaling herfor.

Af § 30, stk. 1, nr. 3, fremgår det, at der fastsættes regler om hvorledes omkostninger ved etablering af nettilslutning og omkostninger ved at være nettilsluttet fordeles mellem vindmøllejeeren, solcelleejeeren, bølgekraftanlægsejeeren, vandkraftværksejeeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder.

Af § 30, stk. 1, nr. 4, fremgår det, at der fastsættes regler om hvorledes omkostninger, der påhviler de kollektive elforsyningsvirksomheder, indregnes i priserne for elektricitet, jf. § 73, stk. 3, i lov om elforsyning.

Derudover fremgår det af VE-lovens § 30, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af net- eller transmissionsvirksomhedens omkostninger ved behandling af ansøgning om nettilslutning.

Både VE-lovens § 30 og elforsyningslovens § 67 regulerer forhold relateret til nettilslutning af elproduktionsanlæg. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om nettilslutning m.v. efter § 67 omfatter de samme emner, som følger af VE-lovens § 30. Derimod omfatter den gældende § 67 ikke de samme anlæg, som VE-lovens § 30.

Reglerne om nettilslutning i henhold til VE-lovens § 30, stk. 1, er udmøntet senest ved bekendtgørelse nr. 1343 af 29. november 2024 om nettilslutning af elproduktionsanlæg, og i bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet.

Det foreslås, at § 30 ophæves.

Forslaget vil indebære, at VE-loven fremover ikke vil bemyndige klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftværkers tilslutning til elforsyningsnettet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 67, jf. lovforslagets § 1, nr. 10,

hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren vil være bemyndiget til at fastsætte regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftsværkers tilslutning til elforsyningsnettet, herunder regler om betaling til dækning af net- eller transmissionsvirksomhedens omkostninger ved behandling af ansøgning om nettilslutning, efter en samlet bemyndigelse for alle elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Forslaget vil derfor ikke medføre ændringer af gældende ret.

Til nr. 3

Det følger af VE-lovens § 57, stk. 1, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af VE-lovens § 30, og regler fastsat i medfør af bestemmelsen. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at ministeren fastsætter nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af § 30.

Det følger endvidere af VE-lovens § 57, stk. 2, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af VE-lovens § 61 eller § 68, nr. 1.

Det foreslås i § 57, *stk. 1*, at »30,« udgår.

Det foreslåede er en konsekvens af, at § 30 ophæves, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, og vil indebære, at klima-, energi- og forsyningsministeren ikke fremadrettet vil kunne fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af VE-lovens § 30 i medfør af § 57, stk. 1.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 67, jf. lovforslagets § 1, nr. 10, der vil medføre, at elforsyningslovens § 68 a, stk. 1, vil bemyndige klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i de forhold, der vedrører regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftsværkers tilslutning til elforsyningsnettet.

Forslaget vil derudover indebære, at VE-lovens § 57, stk. 2, ikke vil regulere adgang til at påklage afgørelser om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftsværkers tilslutning til elforsyningsnettet, som er truffet af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Klageadgangen for disse afgørelser vil derimod være reguleret i elforsyningslo-

vens § 68 a, stk. 2, i medfør af den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 67, jf. lovforslagets § 1, nr. 10. Der henvises herom til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Forslaget vil ikke indebære ændringer af gældende ret.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 12. oktober 2026.

Det vil indebære, at loven træder i kraft den 12. oktober 2026.

Det foreslås i *stk. 2*, at regler udstedt i medfør af § 6 e i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Det vil indebære, at bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om kompensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67, som er udstedt i medfør af § 6 e, fortsat vil være gældende.

Bekendtgørelsen opretholdes alene af hensyn til potentielle, fremtidige genoptagelsessager efter bekendtgørelsen.

Det foreslås i *stk. 3*, at regler udstedt i medfør af § 30 og § 57, stk. 1, i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af § 67, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, eller § 68 a, stk. 1, i lov om elforsyning.

Det vil bl.a. indebære, at bekendtgørelse nr. 1343 af 29. november 2024 om nettilslutning af elproduktionsanlæg og bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet fortsat vil være gældende, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af elforsyningslovens § 67 eller § 68 a, stk. 1.

Elforsyningsloven og lov om fremme af vedvarende energi gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. lov om elforsyning § 107 og lov om fremme af vedvarende energi § 77. Derfor vil denne lov heller ikke gælde for eller kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, som ændret ved § 1 i lov nr. 466 af 18. maj 2011, § 1 i lov nr. 704 af 8. juni 2018 og § 1 i lov nr. 1677 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 6 e ophæves.

§ 6 e. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensation til elkunderne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til

- 1) nettilslutning af anlæg omfattet af § 30 i lov om fremme af vedvarende energi,
- 2) nettab, drift og vedligehold relateret til anlæg omfattet af § 30 i lov om fremme af vedvarende energi og
- 3) nettilslutning af anlæg omfattet af § 67.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan i forbindelse med kompensationsordningen efter stk. 1 fastsætte regler om kompensationens afgrænsning, om gennemførelse og administration af og om betingelser og vilkår for kompensation, om forpligtelser for netvirksomhederne og om bortfald og tilbagebetaling af kompensation ved manglende overholdelse af betingelser og vilkår.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kompensationsordningen efter stk. 1 og klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.

§ 12 b. Ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostningerne, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Ejeren kan dog aftale med net- eller transmissionsvirksomheden i området, at anlægget tilsluttes på lavere spændingsniveau, hvis ejeren betaler alle omkostninger ved at tilslutte anlægget til det eksisterende kollektive elforsyningsnet og til at transportere elektriciteten til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. På Bornholm betaler ejeren udgifterne til tilslutning til nærmeste 60 kV-net og til en eventuel forstærkning og udbygning af 60 kV-nettet, som er nødvendiggjort af tilslutningen.

Stk. 2. ---

§ 12 b. ---

Stk. 1. ---

Stk. 2. Omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden.

§ 22. En netvirksomhed skal

1-2) ---

2. I § 12 b, stk. 1, 1. pkt., ændres » omfattet af § 67« til: »miljøvenlige«.

3. § 12 b, stk. 2, ophæves.

3) varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 og lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg,

4-7) ---

Stk. 2-12. ---

§ 24. Enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet imod betaling.

Stk. 2-3. ---

§ 24. ---

Stk. 1-3. ---

§ 28. Energinet skal udføre følgende opgaver:

1-3) ---

4) Varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9, lov om fremme af vedvarende energi og lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser.

5-20) ---

Stk. 2. ---

Kapitel 9

Miljøvenlig elproduktion

Tilslutning m.m. af miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg

§ 67. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg.

§ 68 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirkso-

4. I § 22, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

5. I § 24, stk. 1, indsættes efter »betaling«: », jf. dog regler fastsat i medfør af stk. 4«.

6. I § 24 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kollektive elforsyningsvirksoheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed og om ansøgers oplysninger og dokumentation til brug for administrationen af prioriteringen, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om afslag på anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 5. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksoheder, der meddeler afslag på anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre et projekts muligheder for at opnå nettilslutning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksoheder kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr til dækning af rimelige omkostninger.«

7. I § 28, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

8. I overskriften til kapitel 9 indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

9. I overskriften for § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

10. I § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

11. I § 68 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »omfattet af §§«: »24,«.

heder træffer afgørelse i forhold omfattet af §§ 58, 58 b, 59, 63 a, 64, 65, 65 a og 67 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser.

Stk. 2. ---

§ 2

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:

§ 2. Loven finder inden for det i § 1 nævnte formål særlig anvendelse på

1-3) ---

4) tilslutning af og sikkerhedsmæssige krav til vindmøller og

5) ---

Stk. 2-5. ---

§ 30. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftsværkers tilslutning til elforsyningsnettet, herunder regler om,

- 1) hvilke kategorier af anlæg og installationer, herunder ilandføringsanlæg fra havvindmølleparker og bølgekraftanlæg, som det påhviler henholdsvis vindmøllejeeren, solcelleejeeren, bølgekraftanlægsejeeren, vandkraftværksejeeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder at udføre,
- 2) vindmøllejeerens og bølgekraftanlægsejeerens adgang til benyttelse af ilandføringsanlæg, som er etableret af den elforsyningsvirksomhed, som varetager ilandføringen, og om betaling herfor,
- 3) hvorledes omkostninger ved etablering af nettilslutning og omkostninger ved at være nettilsluttet fordeles mellem vindmøllejeeren, solcelleejeeren, bølgekraftanlægsejeeren, vandkraftværksejeeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder, og
- 4) hvorledes omkostninger, der påhviler de kollektive elforsyningsvirksomheder, indregnes i priserne for elektricitet, jf. § 73, stk. 3, i lov om elforsyning.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling til dækning af net- eller transmissionsvirksomhedens omkostninger ved behandling af ansøgning om nettilslutning.

§ 57. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af §§ 30, 33, 35 a, 35 b, 36, 37 38-43, 43 f, 43 g, 45 a-47, 49, 50, 51-53, 55 og 56 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser.

1. I § 2, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »vindmøller«: »og solcelleanlæg m.v.«.

2. § 30 ophæves.

3. I § 57, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår »30,«.

Stk. 2. ---